

Становище на комитета (член 70, алинея 1, буква т)

Становище 5/2023 относно проекта на Решение за изпълнение на Европейската комисия относно адекватното ниво на защита на личните данни в Рамката за защита на личните данни в отношенията между ЕС и САЩ

Прието на 28 февруари 2023 г.

На 13 декември 2022 г. Европейската комисия публикува проект на решение относно адекватното ниво на защита („проект на решение“), което включва приложения, представляващи нова рамка за трансатлантически обмен на лични данни — Рамката за защита на личните данни в отношенията между ЕС и САЩ (РЗЛД), с която с цели замяна на предходния Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, отменен от Съда на Европейския съюз („СЕС“) на 16 юли 2020 г. по делото „Schrems II“. Ключовият елемент на РЗЛД са принципите на Рамката за защита на личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, включително допълнителните принципи (наричани общо „Принципите на РЗЛД“).

В съответствие с член 70, параграф 1, буква т) от Регламент (ЕС) 2016/679¹ на Европейския парламент и на Съвета („ОРЗД“) Комисията поиска становището на Европейския комитет по защита на данните („ЕКЗД“) относно проекта на решението.

ЕКЗД оцени адекватността на нивото на защита, предоставено в САЩ, въз основа на разглеждането на проекта на решението. ЕКЗД направи оценка както на търговските аспекти, така и на достъпа до предаваните от ЕС лични данни на публичните органи в САЩ и тяхното използване.

ЕКЗД взе предвид приложимата правна рамка на ЕС за защита на данните, определена в ОРЗД, както и основните права на зачитане на личния и семейния живот и защита на личните данни, заложи в членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз и член 8 от Европейската конвенция за правата на човека. Той също така взе предвид правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, установени в член 47 от Хартата, както и свързаната с различните основни права съдебна практика.

В допълнение, ЕКЗД разгледа изискванията на Референтния документ относно адекватното ниво на защита, приети от ЕКЗД².

Основната цел на ЕКЗД е да представи на Комисията становище относно адекватността на нивото на защита, осигурявано на физическите лица, чиито лични данни се предават на САЩ. Важно е да се отбележи, че ЕКЗД не очаква рамката за защита на личните данни на Съединените щати да възпроизведе европейското законодателство за защита на данните.

ЕКЗД обаче припомня, че за да се смята, че дадена трета държава осигурява адекватно ниво на защита, член 45 от ОРЗД и съдебната практика на СЕС изискват правото на третата държава да предостави на субектите на данни ниво на защита, което по същество е равностойно на гарантираното в ЕС.

1.1. Общи аспекти на защитата на данните

В РЗЛД се предвижда, че спазването на принципите на РЗЛД от страна на организациите може да бъде ограничено в някои случаи (напр. до степента, необходима за спазване на съдебно разпореждане или съобразяване с обществен интерес). За да се установи по-добре

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), ОВ L119, 4.5.2016 г., стр. 1—88.

² Работна група по член 29, Референтен документ относно адекватното ниво на защита, РД 254 ред.01, 28 ноември 2017 г., последно преразгледан и приет на 6 февруари 2018 г., одобрен от ЕКЗД на 25 май 2018 г. (наричан по-нататък „Референтен документ относно адекватното ниво на защита“).

въздействието на тези изключения върху нивото на защита на субектите на данни, ЕКЗД препоръчва на Комисията да включи в проекта на решението разяснения относно обхвата на изключенията, включително относно приложимите гаранции съгласно правото на САЩ.

ЕКЗД отбелязва, че структурата на приложенията и тяхното номериране затрудняват откриването на информация и позоваването на нея. Като цяло, това води до усложнено представяне на новата рамка, в чиито приложения се съдържат документи с различна правна стойност, което може да възпрепятства доброто разбиране на принципите на РЗЛД от страна на субектите на данни, организациите и органите за защита на данните на ЕС. ЕКЗД също така подчертава, че терминологията следва да се използва последователно в цялата РЗЛД. Също така липсва определение на някои основни термини³.

ЕКЗД приветства извършените, спрямо принципите на РЗЛД⁴, актуализации, които ще представляват обвързващата правна рамка за организациите на РЗЛД, но отбелязва, че въпреки направените редица промени и допълнителни обяснения в съображенията на проекта на решението, принципите, към които организациите трябва да се придържат, остават по същество непроменени по отношение на приложимите съгласно Щита за личните данни (на който се основава Работната група по член 29 („РГ29“) и годишните съвместни прегледи на ЕКЗД). Принципите на РЗЛД са също така до голяма степен идентични с тези на проекта на Щита за личните данни, на който РГ29 основава становището си от 2016 г.⁵ По отношение на тези принципи, които по същество са непроменени, ЕКЗД счита, че не е необходимо да се повтарят всички направени от РГ29 коментари. ЕКЗД реши да се съсредоточи върху конкретни аспекти, които счита за още по-значими в днешно време, с оглед на развитието на правната и технологичната среда.

Например, ЕКЗД отбелязва, че някои пораждащи опасения въпроси, които вече са били повдигнати от РГ29 и ЕКЗД във връзка с принципите на Щита за личните данни, продължават да са актуални. По-специално те се отнасят до правата на субектите на данни (напр. някои изключения от правото на достъп, както и изключения, свързани със сроковете и реда по отношение на правото на възражение), липсата на ключови определения, липсата на яснота по отношение на прилагането на принципите на РЗЛД, свързани с обработващите лични данни, както и широкото прилагане на изключението от изискванията за публично достъпна информация⁶.

ЕКЗД също така желае да подчертае, че нивото на защита на лицата, чиито данни се предават, не трябва да бъде отслабено от последващи предавания от страна на първоначалния получател на предадените данни⁷. ЕКЗД отново приканва Комисията да разясни, че гаранциите, които първоначалният получател налага на вносителя в третата държава, трябва да бъдат ефективни с оглед на законодателството на третата държава преди по-нататъшното прехвърляне съгласно РЗЛД.

³ Такъв е случаят с термините „представител“ и „обработващ лични данни“. Освен това понятието „данни за човешките ресурси (ЧР)“ все още трябва да бъде обсъдено с органите на САЩ.

⁴ Например разяснението, че данните, кодирани с ключ, са лични данни.

⁵ Работна група по член 29, Становище 01/2016 относно проекта на решение относно адекватното ниво на защита във връзка с „Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ“, прието на 13 април 2016 г. (наричано по-нататък „Становище 01/2016 г. на РГ29“).

⁶ Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ — трети годишен съвместен преглед, доклад на ЕКЗД, приет на 12 ноември 2019 г., точка 11.

⁷ Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД, 3.А.9.

Особено внимание следва да се обърне на бързото развитие в областта на автоматизираното вземане на решения и профилиране — във все по-голяма степен посредством технологии с ИИ. ЕКЗД приветства позоваванията на Комисията на специфични гаранции, които са предвидени в различни области от съответното законодателство на САЩ⁸. Въпреки това, нивото на защита на физическите лица изглежда варира в зависимост от това кои специфични секторни правила — при условие че съществуват такива — се прилагат за разглежданата ситуация. ЕКЗД поддържа мнението, че са необходими специфични правила относно автоматизираното вземане на решения, с цел осигуряване на достатъчни гаранции, включително правото на индивида да е наясно с използваната логика, да оспорва решението, както и да получи човешка намеса, когато решението го засяга в значителна степен.

ЕКЗД припомня значението на ефективния надзор на РЗЛД, както и на нейното ефективното прилагане, като счита, че проверките за съответствие по отношение на по-съществените изисквания са от решаващо значение. ЕКЗД ще наблюдава внимателно посочените аспекти, включително по отношение на периодичните прегледи. ЕКЗД взема под внимание подновените ангажменти в писмата на Федералната търговска комисия („ФТК“)⁹ и Министерството на транспорта („МТ“)¹⁰ във връзка с прилагането, например с цел даване на предимство на разследването на предполагаеми нарушения на РЗЛД.

ЕКЗД отбелязва, че на субектите на данни от ЕС се предоставят седем възможности за защита, ако техните лични данни се обработват в нарушение на РЗЛД. Тези механизми за защита са същите като включените в предишния Щит за личните данни, който беше предмет на обсъждане от РГ29¹¹. ЕКЗД ще наблюдава внимателно ефективността на механизмите за защита, включително по отношение на периодичните прегледи.

1.2. Достъп и използване на предадени от Европейския съюз лични данни от страна на публичните органи в САЩ

В проекта на решението Европейската комисия прави заключението, че „всяка намеса в публичния интерес, по-специално за целите на наказателното правоприлагане и националната сигурност, от страна на публичните органи на САЩ в основните права на физическите лица, чиито лични данни се предават от Съюза на Съединените щати по силата на Рамката за защита на личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, се ограничава до строго необходимото за постигането на съответната легитимна цел, и че съществува ефективна правна защита срещу такава намеса“¹².

Европейската комисия стига до своето заключение след подробна оценка на Указ 14086 за засилване на гаранциите за дейностите на радиоелектронното разузнаване на САЩ (Указ 14086). Указ 14086 е издаден от Президента на САЩ на 7 октомври 2022 г. след преговорите на Европейската комисия с правителството на САЩ в резултат на отмяната от Съда на Европейския съюз (СЕС) на предходното решение относно адекватното ниво на защита, наречено „Щит за личните данни“.

ЕКЗД би приветствал не само влизането в сила, но и приемането на решението да зависят, наред с другото, от приемането на актуализирани политики и процедури за прилагане на Указ 14086 от всички разузнавателни агенции на САЩ. ЕКЗД препоръчва на Комисията да направи оценка на тези актуализирани политики и процедури и да сподели тази оценка с Комитета.

⁸ Проект на решение, съображение 35.

⁹ Проект на решение, приложение IV.

¹⁰ Проект на решение, приложение V.

¹¹ Вж. по-специално становище 1/2016 г. на РГ29, раздел 2.2.6, буква а).

¹² Проект на решение, съображение 195.

По отношение на правителствения достъп до предаваните на САЩ лични данни, ЕКЗД съсредоточи анализа си върху оценката на новия Указ 14086, тъй като неговата цел на практика е да се отстранят и коригират недостатъците, констатирани от Съда на ЕС в решението му по делото „Schrems II“, когато той постанови, че предходното решение относно адекватното ниво на защита е невалидно.

ЕКЗД признава, че правната рамка на САЩ относно дейностите на радиоелектронното разузнаване е изменена с приемането на Указ 14086, и счита, че допълнителните гаранции, включени в този декрет, са значително подобрение. С Указ 14086 се въвеждат понятията за необходимост и пропорционалност в правната рамка на САЩ относно дейностите на радиоелектронното разузнаване, като се предвижда нов механизъм за защита на лицата от ЕС, ако ЕС бъде определен като отговаряща на условията организация за регионална икономическа интеграция. ЕКЗД счита, че новият механизъм за защита е значително подобрен в сравнение с предходния т.нар. механизъм на омбудсмана към Щита за личните данни. За разлика от предходната правна рамка, с която не се създаваха права за физическите лица от ЕС, както Съдът на ЕС изрично отбеляза, с новия Указ 14086 се създават такива права, като се предоставят повече гаранции за независимостта на Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, както и по-ефективни правомощия за отстраняване на нарушенията.

При сравняване на включените в Указ 14086 допълнителни гаранции с определените от ЕКЗД Европейски основни гаранции (ЕОГ), като стандарт, който е разработен въз основа на съдебната практика на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), ЕКЗД все пак установи в своята оценка редица точки, които да бъдат допълнително разяснени, на които да се обърне внимание или които предизвикват опасения. С посочените точки се отразява факта, че макар ЕКЗД да основава становището си на решението по делото „Schrems II“, обхватът на оценката на ЕКЗД задължително включва съображения, които надхвърлят конкретните констатации в решението по делото „Schrems II“.

ЕКЗД вижда необходимост от допълнително разяснение на въпроси, по-специално свързани с „временното събиране на масиви от данни“, както и с по-нататъшното запазване и разпространение на събраните (масиви от) данни в правната рамка на САЩ.

Тъй като тестът за равностойност по същество не е тест за идентичност и тъй като гаранциите, включени в новата правна рамка за радиоелектронното разузнаване, са засилени, основното внимание и основните опасения на ЕКЗД са насочени към оценка на гаранциите в тяхната цялост, като се следва цялостен подход, който обхваща гаранциите за целия цикъл на обработване, от събирането до разпространението на данни, и включващ елементите на надзор и защита.

Във връзка с това ЕКЗД обръща внимание на следните констатации:

ЕКЗД признава, че с Указ 14086 се въвеждат понятията за необходимост и пропорционалност в правната рамка за радиоелектронното разузнаване, като подчертава необходимостта от внимателно наблюдение на последиците от тези изменения на практика, включително от контрола на вътрешните политики и процедурите за прилагане на гаранциите на Указ 14086 от страна на агенциите.

ЕКЗД приветства и факта, че в Указ 14086 се съдържа списък с конкретни цели, за които може и не може да се събират данни, като отбелязва, че целите могат да бъдат актуализирани с допълнителни — не непременно публични — цели с оглед на новите разпоредби по отношение на националната сигурност.

ЕКЗД установи, по-специално, като недостатък на действащата рамка, че в правната рамка на САЩ, когато се разрешава събирането на масиви от данни съгласно Указ 12333, липсва изискването за предварително разрешение от независим орган, както се изисква в най-новата съдебна практика на ЕСПЧ, и не се предвижда систематичен независим последващ контрол от страна на съд или равностоен независим орган. По отношение на предварителното независимо разрешение за наблюдение съгласно член 702 от Закона за упражняване на надзор върху външното разузнаване (ЗУНВР), ЕКЗД изразява съжалението си, че Съдът по надзора върху външното разузнаване на Съединените щати („СНВР“) не преглежда заявката на програмата за съответствие с Указ 14086, при сертифициране на програмата, разрешаваща целевото събиране на лични данни на лица, които не са американски граждани, въпреки че разузнавателните органи, които изпълняват програмата, са обвързани с нея. Според ЕКЗД допълнителните гаранции, които се съдържат в този декрет, следва все пак да бъдат взети предвид, включително от СНВР. ЕКЗД припомня, че докладите на Надзорния съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи биха били особено полезни, за да се направи оценка на това как ще се въведат гаранциите на Указ 14086 и как тези гаранции се прилагат, когато се събират данни съгласно член 702 от ЗУНВР и Указ 12333.

По отношение на механизма за защита, ЕКЗД отчита значителни подобрения, свързани с правомощията на Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните и неговата по-голяма независимост в сравнение с омбудсмана. ЕКЗД признава и допълнителните гаранции, предвидени в новия механизъм за защита, като например ролята на специалните адвокати, в която се включва застъпничество за интересите на жалбоподателя, както и преглед на механизма за защита от страна на Надзорния съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи. ЕКЗД взема предвид естеството на националната сигурност и гаранциите, предвидени в Указ 14086, но все пак изразява загрижеността си относно общото прилагане на стандартния отговор на Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, с който жалбоподателят се уведомява, че не са установени обхванати нарушения или че е издадено определение, изискващо подходящо коригиране, както и относно невъзможността то да бъде обжалвано, взети заедно. Като се има предвид значимостта на механизма за защита, ЕКЗД призовава Комисията следи внимателно практическото функциониране на този механизъм.

ЕКЗД очаква от Комисията да предприеме последващи действия по отношение на своя ангажимент временно да спре, да отмени или да измени решението относно адекватното ниво на защита поради неотложност на въпроса, по-специално, ако изпълнителната власт на САЩ реши да ограничи включените в Указа¹³ гаранции.

Като цяло ЕКЗД отбелязва като положителни същественияте подобрения, които Указът предлага в сравнение с предходната правна рамка, по-специално по отношение на въвеждането на принципите за необходимост и пропорционалност и на индивидуалния механизъм за защита на субектите на данни от ЕС. Предвид изразените опасения и изискваните разяснения, ЕКЗД предлага тези опасения да се вземат предвид и Комисията да предостави изискваните разяснения, за да се затвърдят основанията за приемане на проекта на решение и да се осигури внимателно наблюдение на конкретното прилагане на тази нова правна рамка, по-специално на гаранциите, които тя предоставя, при извършване на бъдещите съвместни прегледи.

¹³ Проект на решение, съображение 212.

Съдържание

1	ВЪВЕДЕНИЕ.....	9
1.1	Рамка за защита на данните на Съединените щати.....	9
1.2	Обхват на оценката на ЕКЗД.....	11
1.3	Общи коментари и опасения.....	14
1.3.1	Оценка на националното законодателство.....	14
1.3.2	Международни ангажменти, поети от САЩ	14
1.3.3	Напредък в областта на правото на САЩ относно защитата на данните	15
1.3.4	Обхват на проекта на решение	15
1.3.5	Ограничения на задължението за придържане към принципите на РЗЛД.....	16
1.3.6	Промени по отношение на „Щита за личните данни“	16
1.3.7	Липса на яснота в документите на РЗЛД.....	17
2	ОБЩИ АСПЕКТИ НА ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ.....	17
2.1	Принципи, отнасящи се до съдържанието:.....	17
2.1.1	Понятия	17
2.1.2	Принцип на ограничаване в рамките на предвидената цел.....	18
2.1.3	Правото на достъп, коригиране, изтриване и възражение	18
2.1.4	Ограничения на последващите предавания на данни.....	20
2.1.5	Автоматизирано вземане на решения и профилиране.....	21
2.2	Процедурни механизми и механизми за правоприлагане.....	22
2.3	Механизми за защита.....	23
3	ДОСТЪП И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРЕДАДЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЛИЧНИ ДАННИ ОТ ПУБЛИЧНИ ОРГАНИ В САЩ.....	25
3.1	Достъп и използване за целите на наказателното правоприлагане	25
3.1.1	Достъпът на правоприлагащите органи до лични данни следва да се основава на ясни, точни и достъпни правила.	25
3.1.2	Необходимостта и пропорционалността по отношение на преследваните легитимни цели трябва да се докажат.....	26
3.1.3	Следва да съществува независим механизъм за надзор	27
3.1.4	Физическото лице трябва да разполага с ефективни правни средства за защита. ..	28
3.1.5	По-нататъшно използване на събраната информация	29
3.2	Достъп и използване за целите на националната сигурност.....	30
3.2.1	Гаранция А — Обработването следва да бъде в съответствие със закона и да се основава на ясни, точни и достъпни правила.....	31
3.2.2	Трябва да бъде доказана необходимост и пропорционалност по отношение на преследваните легитимни цели.....	35

3.2.3	Гаранция В— Надзор.....	46
3.2.4	Гаранция Г — Физическите лица трябва да разполагат с ефективни правни средства за защита.....	51
4	ИЗПЪЛНЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ.....	61

Европейският комитет по защита на данните,

Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) прие следното изявление:

като взе предвид член 70, параграф 1, букват) от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО, (наричан по-нататък „ОРЗД“)¹,

като взе предвид Споразумението за ЕИП, и по-специално приложение XI и Протокол 37 към него, изменени с Решение № 154/2018 на Съвместния комитет на ЕИП от 6 юли 2018 г.²,

като взе предвид членове 12 и 22 от своя Правилник за дейността,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 Рамка за защита на данните на Съединените щати

1. Съединените щати („САЩ“) и Европейският съюз („ЕС“) имат различни подходи към неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни. Неприкосновеността на личния живот и защитата на данните в ЕС са основни права, гарантирани в членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз, докато защитата на личните данни в САЩ обикновено се разглежда от гледна точка на защитата на потребителите. В резултат на това съществуват различия между регулаторните подходи на САЩ и ЕС³.
2. За разлика от възприетия от ОРЗД всеобхватен подход на ЕС, на федерално равнище в САЩ не съществува всеобхватен общ закон за защита на данните. Защитата на неприкосновеността на личния живот в САЩ се осъществява по-скоро чрез подход на секторно и на държавно равнище. Например някои конкретни сектори попадат в обхвата на специални закони като:

- Закон за преносимост и отчетност при здравното застраховане (ЗПОЗЗ)⁴

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

² Позоваванията на „държави членки“ в настоящото становище следва да се разбират като позовавания на „държавите - членки на ЕИП“.

³ Вж. също проект на Решение за изпълнение на Европейската комисия съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно адекватното ниво на защита на личните данни съгласно Рамката за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, публикуван на 13 декември 2022 г. (наричан по-нататък „проектът на решение“), приложение I, раздел I.

⁴ Законът за преносимост и отчетност при здравното застраховане от 1996 г. (ЗПОЗЗ) представлява федерален закон на САЩ. С него се създават национални стандарти за защита на чувствителна

- Закона за защита на неприкосновеността на личния живот на децата онлайн (ЗЗНЛЖДО)⁵
- Закон Gramm-Leach-Bliley (GLBA)⁶

3. В областта на правителствения достъп до лични данни, предадени от ЕС на САЩ, се прилагат редица различни правни основания, ограничения и гаранции. Правните процеси за достъп до информация за целите на правоприлагането произтичат или директно от Конституцията на САЩ (Четвъртата поправка), или от законоустановени и процесуални разпоредби, или от насоките и политиките на Министерството на правосъдието на федерално равнище или на равнището на щатите. Достъпът до информация за целите на националната сигурност се урежда от няколко правни инструменти, и по-специално от Закона за надзор на външното разузнаване (ЗНВР), Указ 12333, наскоро приетия Указ 14086, както и от Постановление на Министъра на правосъдието⁷, с който се създава Съдът, извършващ съдебен контрол на защитата на данните.
4. На 13 декември 2022 г. Комисията публикува своя проект на Решение за изпълнение на Комисията съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно адекватното ниво на защита на личните данни съгласно Рамката за личните данните в отношенията между ЕС и САЩ (наричан по-долу „проекта на решение“), който съдържа в приложението си Рамката за защита на личните данните в отношенията между ЕС и САЩ (наричана по-долу „РЗЛД“). Поради посочените причини, проектът на решение не се основава на конкретна и всеобхватна федерална правна рамка, а на РЗЛД.

информация относно здравословното състояние на пациентите. Целта на ЗПОЗЗ е да се осигури адекватна защита на информацията за здравословното състояние на физическите лица, като същевременно се позволява на информацията за здравословното състояние да се разпространява с цел предоставяне на висококачествени здравни грижи и на сърчанаването им. С ЗПОЗЗ се урежда използването и оповестяването на информация за здравословното състояние от субекти, които са подчинени на акта за защита на неприкосновеността на личния живот. В него са включени и стандарти за правата на физическите лица, за да разбират начина, по който се използва информацията за тяхното здравословно състояние, и да го контролират.

<https://www.hhs.gov/hipaa/for-professionals/privacy/index.html>; <https://www.justice.gov/opcl/privacy-act-1974>.

⁵ Основната цел на ЗЗНЛЖДО е да се предостави възможност на родителите да контролират събирането на лични данни, свързани с техните деца под 13 години, което се осъществява от операторите на уебсайтове и онлайн услуги, предназначени за деца (включително мобилни приложения и устройства на интернет на предметите, като например интелигентни играчки), или от общодостъпни сайтове. В ЗЗНЛЖДО се поставя изискване към операторите да уведомяват за това родителите и да изискват родителско съгласие, което може да се провери. Това се отнася и за данни на чуждестранни деца, ако уебсайтовете или услугите се управляват в САЩ и са подчинени на ЗЗНЛЖДО. Същевременно правилата се прилагат и за уебсайтове и услуги, установени в други държави, ако те са насочени към деца в САЩ. Виж:

<https://www.ftc.gov/business-guidance/resources/complying-coppa-frequently-asked-questions#A.%20General%20Questions>, както и проект на решение, приложение IV, стр. 3.

⁶ Една от целите на Закона Gramm-Leach-Bliley е да защити неприкосновеността на личния живот на потребителите във финансовия сектор. Със закона GLB се изисква от финансовите институции да обясняват на своите клиенти практиките си за обмен на информация и да създават гаранции за защита на информацията на клиентите (например за дружествата, регулирани от ФТК съгласно Акта за гаранции на ФТК). <https://www.ftc.gov/business-guidance/privacy-security/gramm-leach-bliley-act>

⁷ Заповед на Министъра на правосъдието № 5517-2022, с която се изменя правната уредба на Министерството на правосъдието на САЩ съгласно разрешеното от Указ 14086 и предвидените в него насоки.

5. РЗЛД функционира по следния начин: „Американското министерство на търговията (наричано по-нататък „Министерството“) издава принципите на Рамката за личните данните в отношенията между ЕС и САЩ, включително Допълнителните принципи (наричани общо „Принципите“) и Приложение I към Принципите („Приложение I“), в рамките на своите законоустановени правомощия за насърчаване, поощряване и развитие на международната търговия (15 U.S.C. § 1512)“⁸.
6. Разработването на „Принципите“ („Принципите на РЗЛД“) е извършено в рамките на консултации с Европейската комисия („Комисията“), представители на промишлеността и други заинтересовани страни, за да се постигне целта за улесняване на търговията между ЕС и САЩ⁹, като същевременно се гарантира, че на субектите на данни се предоставя ниво на защита, което по същество е равностойно на нивото, което се гарантира в ЕС.
7. Принципите на РЗЛД са описани като „ключов компонент“ на РЗЛД. От една страна, те осигуряват „готов за използване механизъм“ за предаване на данни от ЕС към САЩ. От друга страна, на личните данни, предавани от ЕС към САЩ, са осигурени гаранции и защита съгласно изискванията на правото на ЕС.
8. РЗЛД е приложима единствено за организации от САЩ, които са се самосертифицирали в съответствие с изискванията на рамката („Организации на РЗЛД“). Към настоящия момент това е възможно само ако те са от компетентността на Федералната търговска комисия („ФТК“) или на Министерството на транспорта („МТ“). В бъдеще в някои от бъдещите приложения могат да бъдат добавени и други законоустановени органи, които да са компетентни в контрола върху прилагането на принципите на РЗЛД.
9. Това се обяснява с Принципите на РЗЛД, според които условията на рамката са приложими от:
i) ФТК съгласно раздел 5 от Закона за Федералната търговска комисия (Закон за ФТК), който забранява нелоялните и измамни практики в търговията или засягащи търговията¹⁰, ii) МТ съгласно 49 U.S.C. § 41712, който забранява на превозвач или билетна агенция всяка некоректна или измамна практика или всеки акт на нелоялна конкуренция при продажбата на въздушни транспортни услуги или при въздушните транспортни услуги, или iii) по силата на други закони или подзаконовни актове, които забраняват подобни действия.
10. В принципите на РЗЛД се посочва, че те не засягат нито прилагането на ОРЗД, нито ограничават съществуващите задължения по отношение на неприкосновеността на личния живот, които по принцип се прилагат съгласно правото на САЩ.

1.2 Обхват на оценката на ЕКЗД

11. В проекта на решение се отразява оценката на Комисията за РЗЛД, която е резултат от обсъжданията с правителството на САЩ. В съответствие с член 70, параграф 1, буква т) от ОРЗД се очаква ЕКЗД да предостави становище относно констатациите на Комисията по отношение на адекватността на нивото на защита в трета държава и ако е необходимо, да положи усилия да направи предложения за справяне с евентуални установени проблеми.

⁸ Проект на решение, приложение I, раздел I.

⁹ *Пак там*.

¹⁰ 15 U.S.C. § 45, буква а).

12. ЕКЗД приветства актуализациите на принципите на РЗЛД¹¹, които ще представляват обвързващата правна рамка за организациите на РЗЛД. Въпреки това ЕКЗД отбелязва, че принципите остават по същество същите като тези на Щита за личните данни¹² (на които се основават съвместните годишни прегледи на Работната група по член 29 („РГ29“) и ЕКЗД). Принципите са също така до голяма степен идентични с тези на проекта на Щита за личните данни, на който РГ29 основа становището си от 2016 г.¹³ („Становище 01/2016 г. на РГ29“). По отношение на тези принципи, които по същество са непроменени, ЕКЗД счита, че не е необходимо да се повтарят всички направени от РГ29 коментари. ЕКЗД реши да се съсредоточи върху конкретни аспекти, които счита за още по-значими в днешно време, с оглед на развитието на правната и технологичната среда.
13. В допълнение, в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС¹⁴ много важна част от анализа се отнася до правния режим за правителствения достъп до лични данни, предадени на САЩ.
14. В своята оценка ЕКЗД взе предвид приложимата европейската рамка за защита на данните, включително членове 7, 8 и 47 от Хартата на основните права на ЕС („Хартата“), с които се защитават съответно правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, както и член 8 от Европейската конвенция за правата на човека („ЕКПЧ“), с който се защитава правото на личен и семеен живот. В допълнение към горното ЕКЗД взе предвид изискванията на ОРЗД, съответната съдебна практика и Референтния документ относно адекватното ниво на защита на ЕКЗД („Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД“)¹⁵.
15. Целта на това разглеждане е да предостави на Комисията становище за оценката на адекватността на нивото на защита, осигурявана от РЗЛД. Понятието за „адекватно ниво на защита“, което съществуваше и според Директива 95/46/ЕО, бе доразвито от Съда на ЕС. Поради това е важно да се припомни стандартът, установен от Съда на ЕС в неговите решения по делото „Schrems I“¹⁶ (за обявяване на недействителност на решенията относно адекватността на защитата, гарантирана от принципите за „сферата на неприкосновеност на личния живот“ (Safe

¹¹ Например разяснението, че данните, кодирани с ключ, са лични данни.

¹² Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1250 на Комисията от 12 юли 2016 година съгласно Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно адекватността на защитата, осигурявана от Щита за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ (ОВ L 207, 1.8.2016 г., стр.1).

¹³ Работна група по член 29, Становище 01/2016 по проекта на решение относно адекватното ниво на защита във връзка с Щита за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, прието на 13 април 2016 г. (наричано по-нататък „Становище 01/2016 г. на РГ29“).

¹⁴ По-специално: Решение на Съда на ЕС от 6 октомври 2015 г., *Maximilian Schrems c/y Data Protection Commissioner*, C-392/14, ECLI:EU:C:2015:650, и Решение на Съда от 16 юли 2020 г., *Data Protection Commissioner c/y Facebook Ireland Limited u Maximilian Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559.

¹⁵ Работна група по член 29, Референтен документ относно адекватното ниво на защита, РД 254 ред.01, 28 ноември 2017 г., последно преразгледан и приет на 6 февруари 2018 г., одобрен от ЕКЗД на 25 май 2018 г. (наричан по-нататък „Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД“).

¹⁶ Съд на ЕС „Schrems I“ Решение на Съда на ЕС от 6 октомври 2015 г., *Maximilian Schrems c/y Data Protection Commissioner*, C-392/14, ECLI:EU:C:2015:650 (наричано по-нататък „Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems I““).

Harbor)), както и неговите решения по делото „Schrems II“¹⁷ (за обявяване на недействителност на Щита за личните данни).

16. В своето решение по делото „Schrems I“ Съдът на ЕС постанови, че макар и „нивото на защита“ в третата държава да трябва да бъде „по същество равностойно“ на нивото, което се гарантира в ЕС — то съществува възможност *„средствата, до които третата страна прибегва в това отношение, за да гарантира такова ниво на защита, да са различни от прилаганите в рамките на ЕС“*¹⁸. Ето защо целта не е да се отрази точка по точка европейското законодателство, а да се установят съществените и основните изисквания на разглежданото законодателство. Адекватно ниво на защита може да се постигне чрез комбинация от права за субектите на данни и задължения за лицата, които обработват личните данни или които упражняват контрол върху това обработване, както и чрез надзор от страна на независими органи. Правилата за защита на данните обаче са ефективни само ако се прилагат и се спазват на практика. Поради това е необходимо да се разгледа не само съдържанието на правилата, които са приложими за предаването на лични данни на трета държава или на международна организация, но също така въведената система за гарантиране на ефективността на тези правила. Ефикасните механизми за правоприлагане са от съществено значение за ефективността на правилата за защита на данните¹⁹.
17. В своето решение по делото „Schrems I“ Съдът на ЕС установи, че законите, въз основа на които разузнавателните органи на САЩ могат да получат достъп до лични данни, предадени на САЩ (член 702 ЗУНВР/Указ 12333), ограничават непропорционално правата, заложили в членове 7 и 8 от Хартата на основните права на ЕС, и следователно не са ограничени по начин, който отговаря на изискванията, които по същество са равностойни на изискванията съгласно правото на ЕС, от второто изречение на член 52, параграф 1 от Хартата²⁰.
18. Освен това Съдът на ЕС посочи, че предходната правна рамка не е предоставяла гаранции, по същество равностойни на гаранциите, изисквани от член 47 от Хартата, тъй като механизмът на Омбудсмана не е компенсирал факта, че нито Президентската изпълнителна директива 28 (ПИД-28), нито Указ 12333 предоставят ефективна правна защита на физическите лица, които не са граждани на САЩ²¹. На Омбудсмана е липсвала независимост спрямо изпълнителната власт и не е имал правомощия да приема обвързващи решения по отношение на разузнавателните служби на САЩ²².
19. С Указ 14086, който като цяло замества ПИД-28, се въвеждат две нови изисквания съгласно правото на САЩ, които повтарят решението на Съда на ЕС по делото „Schrems II“: от една страна, дейностите на радиоелектронното разузнаване се извършват само доколкото е необходимо за постигане на напредък в събирането на данни по утвърден приоритет за радиоелектронното разузнаване и само до степен и по начин, които са пропорционални на утвърдения приоритет за радиоелектронното разузнаване; а от друга страна, се създава механизъм за защита.

¹⁷ Решение на Съда на ЕС от 16 юли 2020 г., *Data Protection Commissioner c/y Facebook Ireland Limited u Maximillian Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559 (наричано по-нататък „Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“).

¹⁸ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems I“, точки 73—74.

¹⁹ ОРЗД Референтен документ относно адекватното ниво на защита, стр. 2.

²⁰ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точки 184—185.

²¹ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 192.

²² Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 195.

20. В настоящото становище ЕКЗД прави оценка по-специално на степента, в която РЗЛД, както и наскоро приетият Указ 14086, ефективно отговарят на констатациите, направени в решението на Съда на ЕС.

1.3 Общи коментари и опасения

1.3.1 Оценка на националното законодателство

21. ЕКЗД остава с разбирането, че оценката, съдържаща се в проекта на решение, се отнася до принципите на РЗЛД. Въпреки това ЕКЗД би приветствал информацията относно правния контекст, в който действат организациите на РЗЛД в САЩ. Това би създавало възможност за по-добро разбиране на взаимодействието на РЗЛД с правото на САЩ. Например в приложение I ²³ се определя, че принципите на РЗЛД не „[...] не ограничават задълженията по отношение на неприкосновеността на личния живот, които по принцип се прилагат съгласно правото на САЩ“, без тези задължения да са описани.

1.3.2 Международни ангажменти, поети от САЩ

22. Съгласно член 45, параграф 2, буква в) от ОРЗД и Референтния документ относно адекватното ниво на защита на данните съгласно ОРЗД, когато оценява адекватността на нивото на защита на трета държава, Комисията взема предвид, наред с другото, международните ангажменти, които съответната трета държава е поела, или други задължения, произтичащи от участието ѝ в многостранни или регионални системи, по-конкретно по отношение на защитата на личните данни, както и изпълнението на тези задължения.
23. САЩ са страна по няколко международни споразумения, които гарантират правото на неприкосновеност на личния живот, като например Международния пакт за граждански и политически права (член 17), Конвенцията за правата на хората с увреждания (член 22) и Конвенцията за правата на детето (член 16). Освен това САЩ, в качеството си на член на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), се придържат към Рамката на ОИСР за личните данни, и по-специално към насоките за защитата на неприкосновеността на личния живот и трансграничните потоци от лични данни. На 14 декември 2022 г. министрите и представителите на високо равнище на държавите — членки на ОИСР и на Европейския съюз, приеха „Декларация на ОИСР относно достъпа на правителството до лични данни, съхранявани от юридически лица в частния сектор“. САЩ представляват страна и по Будапещенската конвенция за престъпления в кибернетичното пространство.
24. Освен това САЩ са член на системата за трансгранични правила за неприкосновеност на личния живот (СТПНЛЖ) в рамките на Азиатско-тихоокеанското икономическо сътрудничество (АТИС), която представлява, подкрепяно от правителството, сертифициране за защита на личните данни, към което предприятията могат да се присъединят, за да докажат съответствие с международно признати правила за неприкосновеност на личния живот. Тези правила за неприкосновеност на личния живот са одобрени от лидерите на АТИС.
25. ЕКЗД отбелязва също така участието на САЩ като държава наблюдател в работата на Консултативния комитет по Конвенция № 108 на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни.

²³ Проект на решение, приложение I, раздел I, последно изречение.

26. Освен това ЕКЗД отбелязва и приветства постоянното участие на органите на САЩ в новосъздадения през 2021 г. формат на „Кръглата маса на органите по защита на данните и неприкосновеността на личния живот на страните от Г-7“, която свиква независимите надзорни органи за защита на данните и неприкосновеността на личния живот на страните от Г-7. В тази връзка те подкрепиха например последното съобщение за пресата²⁴ на Кръглата маса на органите по защита на данните и неприкосновеността на личния живот на страните от Г-7, прието на 8 септември 2022 г. в Бон, Германия, в което се обръща особено внимание на понятието за „свободно движение на данни, основано на доверие“(Data Free Flow with Trust).

1.3.3 Напредък в областта на правото на САЩ относно защитата на данните

27. ЕКЗД обръща специално внимание на развитието на правото за защита на личните данни на равнището на отделните щати в рамките на САЩ. ЕКЗД приветства приемането на закони за защита на данните, които са влезли в сила или ще влязат в сила до 2023 г. в пет щата (Калифорния, Колорадо, Кънектикът, Вирджиния и Юта)²⁵.
28. ЕКЗД отбелязва също така, че в много други щати на САЩ вече е сложено началото на подобни инициативи за допълнителни щатски закони.
29. Освен това ЕКЗД категорично приветства усилията във връзка с двупартийната инициатива за федерален закон за защита на данните — Американския закон за поверителност и защита на данните (American Data Privacy and Protection Act (ADPPA)).

1.3.4 Обхват на проекта на решение

30. В съответствие с член 1 от проекта на решение Комисията прави заключението, че САЩ осигуряват адекватно ниво на защита на личните данни, предавани от ЕС на организации в САЩ, включени в „Рамковия списък за защита на личните данни“, който е публично достъпен и се поддържа от Министерството на търговията („МТ“) на САЩ, в съответствие с раздел I.3 от приложение I²⁶.

²⁴ Кръглата маса на органите по защита на данните и неприкосновеността на личния живот на страните от Г-7, Насърчаване на свободното движение на данни, основано на доверие, и споделяне на знания относно перспективите на международните пространства за данни, 8 септември 2022 г., https://www.bfdi.bund.de/SharedDocs/Downloads/EN/G7/Communique-2022.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

²⁵ Закон за защита на личните данни на потребителите в Калифорния (California Consumer Privacy Act) (2018 г.; ефективно прилаган от 1 януари 2020 г.); Закон за правата на неприкосновеност на личния живот (California Privacy Rights Act) (2020 г. изцяло в сила от 1 януари 2023 г.); Закон за неприкосновеност на личния живот в Колорадо (Colorado Privacy Act) (2021 г.; ефективно прилаган от 1 юли 2023 г.); Закон за защита на личните данни в Кънектикът (Connecticut Data Privacy Act) (2022 г.; ефективно прилаган от 1 юли 2023 г.); Закон за защита на данните на потребителите във Вирджиния (Virginia Consumer Data Protection Act) (2021 г.; ефективно прилаган от 1 януари 2023 г.); Закон за защита на личните данни на потребителите в Юта (Utah Consumer Privacy Act) (2022 г.; ефективно прилаган от 31 декември 2023 г.).

²⁶ Проект на решение, заключителни съображения, член 1, стр. 57. Доколкото ЕКЗД разбира, проектът на решение няма да обхваща предаването на данни на сертифицирани субекти в САЩ от страна на разположени извън ЕС субекти, които обаче са подчинени на ОРЗД по силата на член 3, параграф 2 от ОРЗД.

31. РЗЛД е на разположение на предприятията, които са под юрисдикцията на ФТК или МТ. Посочва се, че в бъдеще могат да бъдат добавени и други американски законоустановени органи с подобни правомощия²⁷.

1.3.5 Ограничения на задължението за придържане към принципите на РЗЛД

32. В приложение I, точка I.5 се предвижда, че придържането към принципите на РЗЛД от страна на организациите на РЗЛД може да бъде ограничено, наред с другото, i) до степента, в която това е необходимо за изпълнение на съдебна заповед или за да бъдат спазени изискванията, свързани с обществения интерес, правоприлагането²⁸ или националната сигурност²⁹ (включително когато закон, правителствена наредба или съдебна практика пораждат взаимнопротиворечиви задължения) и ii) по силата на закон, съдебна заповед или правителствена наредба, с които се предвиждат изрично разрешения, при положение че дадена организация, която е поискала подобно разрешение, може да докаже, че неспазването на принципите на РЗЛД е ограничено до необходимата степен за гарантиране на първостепенните легитимни интереси, за които е поискано разрешението.
33. Без пълно познаване на правото на САЩ както на федерално равнище, така и на равнището на щатите, изготвянето на подробна оценка на обхвата на изключенията, изброени в настоящия параграф, представлява трудност за ЕКЗД. Поради това ЕКЗД препоръчва на Комисията да включи в проекта на решението разяснения относно обхвата на изключенията, включително относно приложимите гаранции съгласно правото на САЩ, за да се установи по-добре въздействието на тези изключения върху нивото на защита на субектите на данни. ЕКЗД подчертава също така, че Комисията следва да бъде информирана и да следи за прилагането и приемането на всеки закон или правителствен акт, които биха засегнали придържането към принципите на РЗЛД.

1.3.6 Промени по отношение на „Щита за личните данни“

34. ЕКЗД приветства усилията, които са положени за изпълнение на изискванията на решението по делото „Schrems II“. Въпреки това според ЕКЗД би било по-добре ако повече от въпросите, установени i) в Становище 01/2016 г. на РГ29 и ii) в предишните съвместни прегледи³⁰ бяха разгледани по време на преговорите относно РЗЛД.
35. ЕКЗД също така отбелязва, че въпреки редицата промени и допълнителни обяснения в съображенията на проекта на решението, принципите на РЗЛД, към които организациите на РЗЛД трябва да се придържат, остават по същество непроменени в сравнение с принципите, приложимите съгласно Щита за личните данни.

²⁷ Проект на решение, приложение I, раздел I, точка 2.

²⁸ Вж. раздел 3.1 от настоящото становище за повече коментари относно използването на лични данни, попадащи в обхвата на РЗЛД между ЕС и САЩ, за целите на правоприлагането.

²⁹ Вж. раздел 3.2 от настоящото становище за повече коментари относно използването на лични данни, попадащи в обхвата на РЗЛД между ЕС и САЩ, за целите на националната сигурност.

³⁰ Годишни прегледи: Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, първи годишен съвместен преглед, РД 255, доклад на РГ29, приет на 28 ноември 2017 г. (наричан по-нататък „първи доклад за съвместен преглед“); Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, втори годишен съвместен преглед, доклад на ЕКЗД, приет на 22 януари 2019 г. (наричан по-нататък „втори доклад за съвместен преглед“); Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, трети годишен съвместен преглед, доклад на ЕКЗД, приет на 12 ноември 2019 г. (наричан по-нататък „трети доклад за съвместен преглед“).

1.3.7 Липса на яснота в документите на РЗЛД

36. ЕКЗД отбелязва, че структурата на приложенията и тяхното номериране затрудняват откриването на информация и позоваването на нея. Като цяло, това води до усложнено представяне на новата рамка, в чиито приложения се съдържат документи с различна правна стойност, което може да възпрепятства доброто разбиране на принципите на РЗЛД от страна на субектите на данни, организациите и органите за защита на данните на ЕС („ОЗД на ЕС“).
37. ЕКЗД също така подчертава, че терминологията следва да се използва последователно в цялата РЗЛД. В момента това не е така, например за понятието „обработване“. На практика в някои от частите на РЗЛД се изброяват някои видове операции по обработване на данни, вместо да се използва терминът „обработване“. Това може да доведе до правна несигурност и възможни пропуски в защитата.³¹
38. ЕКЗД приветства факта, че в РЗЛД са включени определения на някои от използваните термини³². Това обаче не е така по отношение на някои други съществени термини, най-малкото като например „представител“ или „обработващ лични данни“, за които според ЕКЗД се изисква ясно и конкретно определение в приложение I, раздел I, точка 8 към РЗЛД, като в това отношение САЩ и ЕС са единодушни, за да се избегне на по-късен етап объркване от страна на организациите, които разчитат на РЗЛД, надзорните органи и широката общественост.
39. По отношение на въпроса за различните тълкувания в ЕС и САЩ на понятието, свързано с данните за човешките ресурси (ЧР), ЕКЗД изразява съгласие с третия доклад за преглед на Комисията относно основанието за продължаване на дискусиите с органите на САЩ³³.

2 ОБЩИ АСПЕКТИ НА ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ

2.1 Принципи, отнасящи се до съдържанието:

2.1.1 Понятия

40. Въз основа на Референтния документ относно адекватното ниво на защита на данните съгласно ОРЗД в правната рамка на третата държава трябва да съществуват основни понятия и/или принципи относно защитата на данните. Въпреки че не е задължително тези понятия да са отражение на терминологията на ОРЗД, те следва да отразяват дефинициите, заложи в европейското законодателство за защита на данните, и да са в съответствие с тях. Например в ОРЗД са включени следните важни понятия: „лични данни“, „обработване на лични данни“, „администратор на данни“, „обработващ лични данни“, „получател“ и „чувствителни данни“.

³¹ Например i) според формулировката на проекта на решение, приложение I, раздел III, точка 6, буква е), принципите на РЗЛД ще се прилагат само когато организацията „съхранява, използва или разкрива“ получените данни (т.е. не за други операции, обхванати от термина „обработване“, като събиране, запис, промяна, извличане, консултиране, заличаване) и ii) според проекта на решение, приложение I, раздел II, точка 4, буква а), сигурността на данните ще се налага само за „създаване, поддържане, използване или разпространяване“ на лична информация.

³² Проект на решение, приложение I, раздел I, точка 8.

³³ Трети доклад за съвместен преглед, страници 5,15—16 и 30; Вж. също Работния документ на службите на Комисията, придружаващ документа за Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно третия годишен преглед на функционирането на Щита за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, стр. 17—18.

ЕКЗД приветства факта, че в РЗЛД са включени определения на термините „лични данни“, „обработване“ и „администратор“, както в Щита за личните данни.

41. ЕКЗД отбелязва, че остава неясна степента, в която принципите на РЗЛД са приложими към организациите на РЗЛД, получаващи лични данни от ЕС „само за целите на обработването“ (наричани „представители“ или „обработващи лични данни“). В РЗЛД не се прави разграничение между принципите на РЗЛД, които са приложими за представителите, и тези, които са приложими за администраторите, като същевременно някои от задълженията, включени в принципите, не са подходящи за представителите/обработващите лични данни. Например, представителят/обработващият лични данни не следва да разполага с възможността да предоставя на физическите лица всички елементи на пълното уведомяване, както се изисква от принципа на уведомяването (например целите, за които се събира и използва тяхната лична информация)³⁴, тъй като агентът/обработващият лични данни не може сам да определи средствата за обработването, нито неговите цели³⁵.

2.1.2 Принцип на ограничаване в рамките на предвидената цел

42. В Референтния документ относно адекватното ниво на защита на данните съгласно ОРЗД се предвижда, че личните данни следва да се обработват с конкретна цел и впоследствие да се използват само дотолкова, доколкото употребата им не е несъвместима с целта на обработването.
43. Съгласно принципа „Пълнота на данните и ограничаване в рамките на целта“ никоя организация не може да обработва лична информация по начин, несъвместим с целите, за които тя е била събрана или за които по-късно е дадено разрешение от физическото лице³⁶. ЕКЗД отбелязва, че се използва различна терминология при принципите „Уведомяване“, „Избор“ и „Пълнота на данните и ограничаване в рамките на целта“. Както беше отбелязано от РГ29 и въпреки полезните разяснения в съображенията на проекта на решение, термини като например „различни цели“, „несъвместими по същество“ цели или „употреба, която не е в съответствие с“ се използват в РЗЛД без да са ясно определени, като могат да доведат до правна несигурност.

2.1.3 Правото на достъп, коригиране, изтриване и възражение

44. В РЗЛД правата на субектите на данни на достъп, коригиране и изтриване се уреждат от принципа на достъпа³⁷.
45. Принципът на достъпа остава непроменен в сравнение с Щита за личните данни. Следователно някои въпроси, пораждащи опасения, изразени в Становище 01/2016 г. на РГ29, все още са актуални, както е описано по-долу.
46. Що се отнася до правото на достъп на физическите лица, ЕКЗД счита за необходимо да потвърди, че би било по-добре подробностите, свързани със задължението да се отговаря на исканията на физическите лица, да се включат в основния текст на принципа (понастоящем те са описани единствено в бележка под линия³⁸). Също така следва да е ясно, че достъпът трябва да се

³⁴ Проект на решение, приложение I, раздел II, точка 1, буква а).

³⁵ Моля, вж. също Становище 01/2016 г. на РГ29, стр. 16.

³⁶ Проект на решение, приложение I, раздел I, точка 5.

³⁷ Проект на решение, приложение I, раздел II, точка 6 и раздел III, точка 8, буква а), подточка i).

³⁸ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 8, буква а), подточка i) 1. — бележка под линия 14.

предоставя до степента, до която организацията на РЗЛД обработва лична информация, а не само когато я „съхранява“³⁹. Според ЕКЗД настоящата формулировка може да е причина за тясно тълкуване на правото на достъп.

47. По отношение на списъка на изключенията от правото на достъп⁴⁰, при някои от тях все още се забелязва тенденция за наклоняване на везните в интерес на организациите на РЗЛД. Фактът, че в тези случаи изглежда не съществува изискване да се вземат предвид правата и интересите на лицето⁴¹, продължава да предизвиква опасения за ЕКЗД.
48. Друго изключение, за което РГ29 вече е изразила опасения⁴² и което е счетено за прекомерно широко формулирано от ЕКЗД, е изключението от правото на достъп до публично достъпна информация и информация от публични регистри⁴³. ЕКЗД многократно е посочвал, че съгласно правото на ЕС субектите на данни винаги имат право на достъп до своите данни, независимо дали личните данни са публикувани или не. Ако исканията за достъп се отхвърлят на основание, че данните са получени от публично достъпни източници или публични регистри, лицата губят възможността за контрол на точността на данните и на това дали данните изобщо са били законно публикувани.
49. ЕКЗД припомня, че правото на достъп е заложено в член 8, параграф 2 от Хартата. Въпреки че то не представлява абсолютно право, това право е от основно значение за правото на защита на личните данни, тъй като улеснява упражняването на останалите права на субекта на данни, като например правото на коригиране и изтриване, както и правото на възражение⁴⁴.
50. В допълнение към правата на достъп и заличаване субектите на данни следва да имат право на възражение въз основа на неоспорими легитимни основания, свързани с тяхната конкретна ситуация, срещу обработването на техните данни при конкретни условия, установени в правната рамка на третата държава⁴⁵.
51. С принципа „Избор“ в РЗЛД се предвижда право на възражение (възможност за неучастие „opt out“) срещу оповестяването на лична информация на трета страна или срещу използването на лична информация за цел, която е различна по същество⁴⁶. В допълнение физическите лица се възползват по всяко време от правото за „opt out“ при използването на тяхната лична информация за целите на прекия маркетинг⁴⁷. Като се изключат случаите на обработване за целите на прекия маркетинг, условията, по-специално тези, които са свързани със сроковете за упражняване на правото на възражение, не са подробно описани. Поради това ЕКЗД приканва Комисията да изясни как лицата могат да упражняват своето право на възражение.
52. Както се посочено в Становище 1/2016 г. на РГ29, ЕКЗД счита за недостатъчно само позоваването на съществуването на това право в политиката за неприкосновеността на личния живот. Индивидуална възможност за упражняване на това право следва да се предлага не само в случай на оповестяване или повторно използване на лична информация. ЕКЗД подчертава, че в РЗЛД

³⁹ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 8, буква г), подточка ii).

⁴⁰ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 8, буква д).

⁴¹ Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.5.

⁴² Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.9.

⁴³ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 15, букви г)–е).

⁴⁴ Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.5.

⁴⁵ Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД, раздел 3.А.8.

⁴⁶ Проект на решение, приложение I, раздел II, точка 2, буква а).

⁴⁷ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 12, буква а).

следва да се предложи общо право на възражение въз основа на неоспорими легитимни основания, свързани с конкретната ситуация на субекта на данните. ЕКЗД препоръчва такова право на възражение да бъде гарантирано във всеки един момент и то да не се ограничава до използването на данните за пряк маркетинг⁴⁸.

53. По отношение на данните, свързани с човешките ресурси, ЕКЗД оценява разясненията на Комисията, свързани с прилагането на принципите „Уведомяване“ и „Избор“ в случаите, когато сертифицирана американска организация възнамерява да използва данни, свързани с човешките ресурси, за цели различни от целите, свързани с трудовоправните отношения, като например маркетингови комуникации⁴⁹. Въпреки това ЕКЗД поддържа мнението, че по-нататъшното обработване на данни, свързани с човешките ресурси, за цели, различни от целите, свързани с трудовоправните отношения, в повечето случаи ще се счита за несъвместимо с първоначалната цел и че съгласието рядко ще бъде напълно свободно, когато е дадено в контекста на трудови правоотношения.
54. ЕКЗД също така потвърждава опасенията на РГ29 във връзка с изключението от принципите „Уведомяване“ и „Избор“ относно данните, свързани с човешките ресурси, *„в рамките на необходимото и за срока, необходим, за да се избегне накърняването на законните права на организацията да извършва повишаване в длъжност, назначения или вземането на други подобни решения в областта на трудовите правоотношения“*,⁵⁰ което според ЕКЗД е общо и неясно⁵¹.

2.1.4 Ограничения на последващите предавания на данни

55. Последващи предавания на личните данни от първоначалния получател на първоначалното предаване на данни следва да бъдат разрешени само когато следващият получател (т.е. получателят на последващото предаване на данни) също е обвързан с правила (включително договорни правила), осигуряващи подходящо ниво на защита, и при спазване на съответните указания, когато данните се обработват от името на администратора на данни. Нивото на защита на физическите лица, чиито данни се предават, не трябва да бъде понижено вследствие на последващото предаване. Първоначалният получател на данните, които се предават от ЕС, следва да носи отговорност за осигуряването на подходящи гаранции за последващите предавания на данните, ако не е издадено решение относно адекватното ниво на защита. Такива последващо предавания на данни трябва да се извършват само за ограничени и определени цели и доколкото са налице правни основания за такова обработване⁵².
56. Съгласно принципа на отчетност за последващото предаване на РЗЛД, последващите предавания могат да се осъществяват само за ограничени и конкретни цели, въз основа на договор между организацията и третата страна (или подобно споразумение в рамките на дадена корпоративна група) и само ако този договор изисква от третата страна да осигури същото ниво на защита като това, гарантирано в принципите на РЗЛД⁵³.

⁴⁸ Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.2.

⁴⁹ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 9, буква б), подточка i), както и съображение 15 и бележка под линия 27.

⁵⁰ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 9, буква б), подточка iv).

⁵¹ Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.7.

⁵² Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД, раздел 3.A.9.

⁵³ Проект на решение, приложение I, раздел II, точка 3.

57. ЕКЗД би желал да потвърди изразените в Становище 1/2016 г. на РГ29 опасения относно изключението за необходимостта от договор при вътрешногрупови прехвърляния между администратори⁵⁴. По отношение на данните, свързани с човешките ресурси, ЕКЗД все още не разбира обосновката за изключването на администратор от задължението за сключване на договор с трета страна в случай на последващи предавания за „свързаните с трудово-правните отношения оперативни нужди със случаен характер“⁵⁵.
58. Освен това ЕКЗД би желал да повтори искането⁵⁶ на РГ29, в което обвързаните с рамката организации следва преди последващо предаване да направят оценка на това, дали задължителните изисквания на националното законодателство на третата държава, приложимо за получателя, няма да подкопаят непрекъснатостта на защитата на физическите лица, чиито данни се предават.⁵⁷
59. ЕКЗД поддържа мнението, че последващото предаване на лични данни на трети държави може да доведе до намеса в основните права на физическите лица и приканва Комисията да изясни, че гаранциите, които първоначалният получател налага на вносителя в третата държава, трябва да бъдат ефективни с оглед на законодателството на третата държава преди по-нататъшното предаване въз основа на РЗЛД⁵⁸.

2.1.5 Автоматизирано вземане на решения и профилиране

60. Решения, основани единствено на автоматизирано обработване (автоматизирано вземане на индивидуални решения), включително профилиране, които пораждат правни последици или сериозно засягат субекта на данните, може да се вземат само при определени условия, установени в правната рамка на третата държава. Според европейската уредба тези условия включват например необходимостта да се получи изричното съгласие на субекта на данните или приемането на такова решение да е необходимо за сключването на договор. Ако решението не отговаря на подобни условия, така както са предвидени в правната уредба на третата държава, субектът на данни следва да има право да бъде освободен от неговото действие. Във всеки случай правото на третата държава трябва да предвижда необходимите гаранции, включително правото на уведомяване за конкретните съображения, на които почива решението и следваната

⁵⁴ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 10, буква б), подточка i), която се позовава на „или други вътрешногрупови инструменти (напр. програми за спазване и контрол)“, които не е нужно да бъдат обвързващи.

⁵⁵ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 9, буква д), подточка i), в което се посочват примери, като например застраховките.

⁵⁶ Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.3, стр. 21.

⁵⁷ С оглед на решението по делото *Schrems II* ЕКЗД допълнително поясни в редица насоки и препоръки задълженията на износителите и вносителите на данни във връзка с последващото предаване на данни: вж. Препоръки 1/2020 относно мерките, които допълват инструментите за предаване на данни, за да се гарантира спазването на нивото на защита на личните данни, заложено в ЕС (версия 2.0, приета на 18 юни 2021 г.); Препоръки 2/2020 на ЕКЗД относно европейските основни гаранции при прилагане на мерки за наблюдение (приети на 10 ноември 2020 г.); Насоки 4/2021 относно кодексите за поведение като средство за предаване на данни (версия 2.0, приета на 22 февруари 2022 г.); Препоръки 1/2022 относно заявлението за одобрение и елементите, и принципите, които трябва да се съдържат в задължителните корпоративни правила за администратори (приети на 14 ноември 2022 г.); Насоки 7/2022 относно сертифицирането като инструмент за предаване на данни (приети след публична консултация на 14 февруари 2023 г.).

⁵⁸ Становище 1/2016 г. на РГ29, точка 2.2.3, стр. 21.

в него логика, правото на поправяне на неточна или непълна информация, както и правото на възразение срещу решението, когато е било прието въз основа на неточни факти⁵⁹.

61. В РЗЛД не се предвиждат никакви конкретни правни гаранции, когато физическите лица са обект на решения, които пораждат правни действия за тях или ги засягат в значителна степен и които се основават единствено на автоматизирано обработване на данни, предназначени за оценка на определени свързани с тях лични аспекти, като например изпълнението на техните трудови задължения, кредитоспособността им, надеждността им или поведението им.
62. Както вече беше разгледано в Становище 1/2016 г. на РГ29 и от страна на ЕКЗД в неговите предходни становища, свързани с решенията относно адекватното ниво на защита, отнасящи се до Япония и Южна Корея⁶⁰, ЕКЗД счита, че бързото развитие в областта на автоматизираното вземане на решения и профилирането — във все по-голяма степен посредством технологии с ИИ — налага обръщането на особено внимание по този въпрос⁶¹.
63. ЕКЗД взе предвид аргументите на Комисията, според които е малко вероятно липсата на конкретни правила относно автоматизираното вземане на решения в РЗЛД да окаже въздействие върху нивото на защита по отношение на личните данни, които са събирани в рамките на Съюза (тъй като обикновено всяко основано на автоматизирано обработване решение се взема от администратора в Съюза, който има пряка връзка със съответния субект на данни)⁶². Въпреки това ЕКЗД смята, че не е изключено базираният в САЩ администратор да използва автоматизирано вземане на решения по отношение на данни, предадени съгласно проекта на решение (например във връзка със заетостта, при оценка на изпълнение на трудови задължения, застраховки, жилища).
64. ЕКЗД приветства позоваванията на Комисията на специфични гаранции, които са предвидени в различни области от съответното законодателство на САЩ⁶³. Според ЕКЗД обаче нивото на защита на физическите лица изглежда варира в зависимост от това кои специфични за сектора правила — при условие че съществуват такива — се прилагат за разглежданата ситуация. Съществува риск някои ситуации да не бъдат включени, тъй като не попадат в обхвата на посочените закони. Освен това описанието на съдържанието на личните права във връзка с автоматизираното вземане на решения се различава в различните закони.
65. В този смисъл ЕКЗД счита, че в РЗЛД са необходими специфични правила относно автоматизираното вземане на решения, с цел осигуряване на достатъчни гаранции, включително правото на физическото лице да е наясно с използваната логика, да оспорва решението, както и да получи човешка намеса, когато решението го засяга в значителна степен⁶⁴.

2.2 Процедурни механизми и механизми за правоприлагане:

⁵⁹ Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД, раздел 3.В.3.

⁶⁰ ЕКЗД Становище 28/2018 по проекта на решение за изпълнение на Европейската комисия относно адекватното ниво на защита на личните данни в Япония, приет на 5 декември 2018 г.; ЕКЗД Становище 32/2021 по проекта на решение за изпълнение на Европейската комисия относно адекватното ниво на защита на личните данни в Република Корея, приет на 24 септември 2021 г..

⁶¹ Вж., *наред с другото*, C-634/21, *OQ с/у Land Hesse (SCHUFA Holding и др.)*, Преюдициално запитване (в процес на разглеждане).

⁶² Проект на решение, съображения 33 и 34.

⁶³ Проект на решение, съображение 35.

⁶⁴ Вж. също Трети доклад за съвместен преглед, точка 76.

66. ЕКЗД отбелязва, че РЗЛД продължава да разчита на система за самосертифициране, макар и според Комисията тя да я е система за „сертифициране“.
67. ЕКЗД припомня постигнатите по време на предишните съвместни прегледи подобрения. Например по отношение на ролята на МТ в процеса на (ре)самосертифициране (...), наблюдението на спазването на принципите на РЗЛД от страна на предприятията (например чрез проверки на място, използване на въпросници за съответствие), както и установяването на неправомерни твърдения за участие (например чрез търсения в интернет) и намирането на решения за тях.
68. Същевременно РГ29 и ЕКЗД изразиха опасения относно известна липса на надзор върху спазването на изискванията на Щита за личните данни.⁶⁵ По-специално, ЕКЗД изразява съгласие с констатациите на Комисията след третия годишен преглед на Щита за личните данни, че в рамките на Щита проверките на място от страна на МТ обикновено се ограничават до формални изисквания (например липса на отговор от страна на определените звена за контакт или невъзможност за онлайн достъп до политиката в областта на неприкосновеността на личния живот на някое предприятие)⁶⁶. ЕКЗД счита, че проверките за съответствие по отношение на посъществени изисквания са от решаващо значение.
69. ЕКЗД припомня също така значението на ефективния надзор (включително на спазването на съществени изисквания), както и прилагането на РЗЛД. Комитетът ще наблюдава внимателно този аспект, включително в рамките на периодичните прегледи.
70. По отношение на правоприлагането, ЕКЗД отбелязва подновените ангажменти в писмата на ФТК⁶⁷ и МТ⁶⁸ за приоритизиране на разследването на предполагаеми нарушения на РЗЛД, предприемане на подходящи правоприлагащи действия срещу субекти, които правят неправомерни или заблуждаващи твърдения за участие, следене отблизо на заповедите за правоприлагане относно нарушенията на РЗЛД и сътрудничество с ОЗД на ЕС. В това отношение ЕКЗД също така признава, че ФТК е посочила, че очаква допълнително съсредоточаване на усилията си за правоприлагане върху съществени нарушения на РЗЛД и че възнамерява да проведе разследвания (също така) по своя собствена инициатива. ЕКЗД ще наблюдава внимателно посочените аспекти, включително в рамките на периодичните прегледи.

2.3 Механизми за защита

71. ЕКЗД приветства ясното представяне в проекта на решение на седемте възможности за защита, които се предоставят на субектите на данни в ЕС, ако техните лични данни се обработват в нарушение на РЗЛД⁶⁹.
72. Тези различни механизми за защита са създадени в съответствие с изискванията на принципа „Защита, прилагане и отговорност за причинени вреди“ и допълнителния принцип

⁶⁵ Трети доклад за съответствие, точка 7.

⁶⁶ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета по третия годишен преглед на функционирането на Щита за личните данни в отношенията между ЕС и САЩЩит за личните данни (23.10.2019 г. COM(2019)495 final), стр. 4.

⁶⁷ Проект на решение, приложение IV

⁶⁸ Проект на решение, приложение V

⁶⁹ Проект на решение, съображение 67.

„Разрешаване на спорове и прилагане“ от точка 11, издадени от МТ и посочени в приложение I към проекта на решение⁷⁰.

73. Както е подчертано от Комисията в нейния проект на решение, *„субектът на данните следва да получи ефективна административна и съдебна правна защита“*⁷¹. Това отразява изискването на член 45, параграф 2, буква а) от ОРЗД, според което при своята оценка на адекватността на нивото на защита на трета държава Комисията трябва да вземе предвид по-специално *„ефективната административна и съдебна правна защита на субектите на данни, чиито лични данни се предават“*⁷². Посоченото изискване се припомня и в референтния документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД⁷³.
74. ЕКЗД отбелязва, че тези механизми за защита са същите като включените в предишния Щит за личните данни, който беше предмет на обсъждане от РГ29⁷⁴.
75. По отношение на механизма за арбитраж ЕКЗД отбелязва, че тази възможност не е налична за изключенията от принципите на РЗЛД⁷⁵ и следователно се позовава на своя коментар в параграф 33.
76. По отношение на допълнителните възможности за съдебна правна защита, предвидени в правото на САЩ, ЕКЗД би приветствал и допълнителна по-подробна информация относно посоченото законодателство,⁷⁶ като се позовава на своя коментар в параграф 21.
77. Освен това, ЕКЗД приветства писмото на ФТК, в което е описано намерението за работа в тясно сътрудничество с ОЗД на ЕС⁷⁷. ЕКЗД приветства и определянето на приоритети при разглеждането на жалби от страна на ФТК, въпреки че така субектът на данни не може да е сигурен, че жалбите му ще се разгледат във всички случаи.
78. По отношение на възможността в определени случаи физическите лица да подават жалбите си до ОЗД на ЕС, ЕКЗД би приветствал допълнителна информация относно i) възможността на ОЗД на ЕС да дава съвети за корективни или компенсаторни мерки и това дали в тях може да се включват препоръки за глоби или използване на правомощия за разследване, както и допълнителна информация относно ii) това до каква степен действията на ОЗД на ЕС ще бъдат взети предвид като доказателство за правоприлагащи действия от страна на ФТК или МТ⁷⁸.
79. ЕКЗД ще наблюдава внимателно ефективността на механизмите за защита, включително в рамките на периодичните прегледи.

⁷⁰ Проект на решение, приложение I, раздел II, точка 7 и раздел III, точка 11, както и приложение I към приложение I.

⁷¹ Проект на решение, съображение 64.

⁷² Вж. също съображение 141 от ОРЗД, което се позовава на член 47 от Хартата на основните права за правото на ефективна правна защита в ЕС.

⁷³ Референтен документ относно адекватното ниво на защита съгласно ОРЗД, стр. 8.

⁷⁴ Вж. по-специално Становище 1/2016 г. на РГ29, раздел 2.2.6, буква а).

⁷⁵ Проект на решение, приложение I към приложение I, А.

⁷⁶ Проект на решение, съображение 85.

⁷⁷ Проект на решение, приложение IV.

⁷⁸ Проект на решение, приложение I, раздел III, точка 5, буква б), подточка iii).

3 ДОСТЪП И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРЕДАДЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЛИЧНИ ДАННИ ОТ ПУБЛИЧНИ ОРГАНИ В САЩ

3.1 Достъп и използване за целите на наказателното правоприлагане

3.1.1 Достъпът на правоприлагащите органи до лични данни следва да се основава на ясни, точни и достъпни правила.

80. ЕКЗД приветства информацията и обясненията, които са по-подробни в сравнение с тези в предходното решение относно адекватното ниво на защита, и които са предвидени в проекта на решение, по отношение на достъпа и използването на лични данни от публичните органи на САЩ за целите на наказателното правоприлагане. В приложение VI към проекта на решението се съдържа и писмо от наказателноправния отдел на Министерството на правосъдието на САЩ, „предоставящо кратък преглед на основните средства за разследване, използвани за получаването на търговска информация и други справочни данни от дружествата в Съединените щати за целите на правоприлагането в наказателната сфера или в сферата на обществените интереси (гражданскоправната и регулаторната сфера), включително ограниченията за достъпа, определени в тези законови разпоредби“. Според писмото всички описани в него правни процеси се използват за получаване на информация от дружества в САЩ, независимо от гражданството и местопребиваването на субекта на данните, и произтичат или директно от Конституцията на САЩ (Четвъртата поправка), или от законоустановени и процесуални разпоредби или от насоките и политиките на Министерството на правосъдието. В посочения преглед не се обхващат инструментите за разследвания в областта на националната сигурност, които се използват при правоприлагането в областта на тероризма и други разследвания в сферата на националната сигурност⁷⁹.
81. ЕКЗД отбелязва, че в проекта на решение и в приложение VI към него се обсъждат предимно федералното правоприлагане и федералните регулаторни органи⁸⁰, като не се споменават конкретно законите на ниво щати, в които се предвиждат тези процедури за получаване на информация. В приложение VI също така се споменава, че „съществуват и други правни основания за оспорване от страна на дружествата на искания за информация от административни институции, според конкретната стопанска дейност и вида на данните, с които разполагат“, като в допълнение се дават няколко неизчерпателни примера, като например Закона за банковата тайна (ЗБТ) и подзаконовите разпоредби за прилагането му⁸¹, Закона за оповестяване на информация за кредити (ЗОИК)⁸², Закона за правото на неприкосновеност на личните финанси (ЗПНЛФ)⁸³. ЕКЗД отбелязва, че приложимото правно основание към дадено искане за достъп зависи от естеството на търсените данни, на предприятието, на правните процедури (наказателни, административни, имащи връзка с друг обществен интерес) и на субекта, който иска достъп. Тъй като всички приложими правила за ограничаване на достъпа на правоприлагащите органи до предадените на САЩ данни се основават на Конституцията, на законодателството и на прозрачните политики на Министерството на правосъдието, ЕКЗД признава достъпността на тези правила и приканва Комисията да отрази този елемент в проекта на решението. От приложение VI произтича, че тези закони се прилагат независимо от

⁷⁹ Проект на решение, бележка под линия 1 към приложение VI.

⁸⁰ Вж. проект на решение, съображения 90—93.

⁸¹ 31 U.S.C. § 5318; 31 C.F.R. Глава X

⁸² 15 U.S.C. § 1681b

⁸³ 12 U.S.C. §§ 3401-3423

гражданството или местопребиваването на субекта на данните и обикновено включват изискванията на четвъртата поправка (въпреки че също така те често надхвърлят тези изисквания и включват допълнителни защиты).

82. В заключение ЕКЗД отбелязва, че оценката, съдържаща се в проекта на решението, е по-подробна в сравнение с оценката в предходното решение относно адекватното ниво на защита, по отношение на достъпа на федералните правоприлагащи органи. По отношение на достъпа на щатските правоприлагащи органи, ЕКЗД също така отбелязва, че съгласно приложение VI защитите съгласно щатското законодателство трябва да са най-малкото равни по степен на предвидените в Конституцията на САЩ, включително, но не само в четвъртата поправка. Комитетът приканва Комисията да извърши в бъдещите прегледи допълнителна оценка относно елемента на защита съгласно щатското право.

3.1.2 Необходимостта и пропорционалността по отношение на преследваните легитимни цели трябва да се докажат

83. ЕКЗД надлежно отбелязва, че искането на достъп до данни за целите на правоприлагането по принцип може да се счита за преследване на легитимна цел. Същевременно обаче такива намеси са приемливи единствено когато са необходими и пропорционални.⁸⁴
84. Съгласно установената съдебна практика на Съда на ЕС принципът на пропорционалност изисква законодателните мерки, с които се въвежда намеса в правото на зачитане на личния живот и на защита на личните данни, „да е подходящо за постигане на легитимните цели на въпросното законодателство, и да не надхвърля границите на това, което е подходящо и необходимо за постигането на тези цели“⁸⁵. Следователно, оценката на необходимостта и пропорционалността по принцип винаги се извършва във връзка със специфична предвидена в законодателството мярка.
85. Органите на САЩ уточняват в приложение VI, че федералните прокурори и следователи могат да получат достъп до документи и други справочни данни от организациите чрез „няколко вида процеси за задължително призоваване, включително призовки на „голямото жури“, административни разпореждания и заповеди за обиск“ и могат да придобиват друг вид съобщителна информация „съгласно правомощията си за подслушване и използване на устройства за регистриране за целите на федерални наказателни разследвания“⁸⁶. Освен това институциите, които имат гражданскоправни и регулаторни отговорности, могат да издават разпореждания за организациите във връзка с „търговска информация, данни, съхранени в електронна форма, или други материали“⁸⁷. Самите процеси също са обяснени в съображения 90—93 от проекта на решение. В тази връзка ЕКЗД отбелязва посоченото в проекта

⁸⁴ Вж. решение на Съда на ЕС от 6 октомври 2020 г. по съединени дела C-511/18, C-512/18 и C-520/18, *La Quadrature du Net* и други, ECLI:EU:C:2020:791 (наричано по-нататък „решение на Съда на ЕС *La Quadrature du Net*“), параграф 140. Вж. също така ЕКЗД, [Оценка на необходимостта от мерки, които ограничават основното право на защита на личните данни: набор от инструменти](#), 11 април 2017 г. и ЕКЗД [Указания за оценка на пропорционалността на мерките, които ограничават основните права на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни](#), 19 декември 2019 г..

⁸⁵ Вж. решение на Съда на ЕС от 8 април 2014 г. по съединени дела C-293/12 и C-594/12, *Digital Rights Ireland*, ECLI:EU:C:2014:238 (наричано по-нататък: „Решение на Съда на ЕС по делото *Digital Rights Ireland*“), параграф 46 и цитираната в него съдебна практика.

⁸⁶ Проект на решение, приложение VI, стр. 2.

⁸⁷ Проект на решение, приложение VI, стр. 4.

на решение положително развитие в съдебната практика на САЩ по отношение на информацията, съхранена в електронна форма⁸⁸.

86. Освен това в приложение VI се уточнява, че тези съдебни производства са недискриминационни и се използват по принцип за получаване на информация от „дружества“ в САЩ, независимо дали са сертифицирани в рамките на Рамката за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ, и „независимо от гражданството или местопребиваването на субекта на данните“.
87. Освен това в приложение VI се съдържат констатации относно гаранциите съгласно четвъртата поправка в Конституцията на САЩ, която гласи, че за претърсвания и изземвания от правоприлагащите органи по принцип се изисква съдебна заповед, издадена след като бъде демонстрирано наличието на „вероятна причина“ и изисквания за конкретност, и се посочва фактът, че в изключителни случаи, когато изискването за заповед не се прилага, правоприлагащите органи подлежат на тест за основателност съгласно четвъртата поправка⁸⁹. Физическо лице, което е обект на претърсване или чието имущество е обект на претърсване, може да предприеме действия за спиране разглеждането на доказателства, получени чрез неправомерен обиск, ако тези доказателства са представени срещу това физическо лице по време на наказателно производство⁹⁰.
88. В заключение ЕКЗД отбелязва, че системата от средства за разследване, използвани за получаването на търговска информация и други справочни данни от дружествата в САЩ за целите на правоприлагането в наказателната сфера или в сферата на обществените интереси — включително ограниченията и гаранциите за достъп — представлява всеобхватна, но и сложна система от мерки, отразяваща, наред с другото, федералния характер на правителството на САЩ.
89. По този начин може да се счита, че системата от действия по разследване на правоприлагащите органи в САЩ като цяло отговаря на изискванията за необходимост и пропорционалност във връзка с основните права на зачитане на личния живот и на защита на личните данни.

3.1.3 Следва да съществува независим механизъм за надзор

90. ЕКЗД надлежно отбелязва факта, че повечето от процедурите, описани в проекта на решението и приложение VI, предполагат наличието на съдебно решение, преди органите да получат достъп до данни (напр. съдебни разпореждания за „електронни устройства“ и „проследяване“⁹¹, съдебни заповеди за наблюдение съгласно федералния закон за подслушванията⁹², съдебни разпореждания за обиск — Федералните правила относно наказателното производство, правило 41⁹³). Изглежда обаче, че не всички процедури изискват предварителната намеса на съд. Например гражданските и регулаторните органи „издават разпореждания“⁹⁴. В тези случаи

⁸⁸ Вж. проект на решение, бележка под линия 146. В решение от 2018 г. Върховният съд на САЩ потвърди също така, че се изисква правоприлагащите органи да разполагат със заповед за обиск или с извънредна заповед, за да имат достъп до хронологични записи на местоположения от базова станция, които предоставят цялостен преглед на движението на даден потребител, и че потребителят може разумно да очаква неприкосновеност на личния живот по отношение на такава информация (Timothy Ivory Carpenter с/у Съединени американски щати, № 16-402, 585 U.S. (2018 г.)).

⁸⁹ Вж. проект на решение, приложение VI, стр. 2.

⁹⁰ Вж. проект на решение, съображение 90.

⁹¹ Вж. проект на решение, съображение 92.

⁹² Вж. проект на решение, приложение VI, стр. 3.

⁹³ Вж. проект на решение, съображение 90 и приложение VI, стр. 3.

⁹⁴ Вж. проект на решение, приложение VI, стр. 4, както и съображение 91.

обаче съществува възможност за последваща съдебна проверка на основателността на разпореждането, тъй като „получател на административно разпореждане може да оспори изпълнението му в съда“⁹⁵.

91. Освен това в проекта на решението се описва надзорът на федералните агенциите за правоприлагането в наказателната сфера от страна на различни органи — от вътрешния контрол, осъществяван от служителите по въпросите на неприкосновеността на личния живот и на гражданските свободи, до външния контрол, осъществяван от главния инспектор и конкретни комисии в Конгреса на САЩ⁹⁶. Европейската комисия предоставя нюансирана и подробна информация, като обикновено прави цялостни изводи. Затова в настоящото становище ЕКЗД се въздържа от възпроизвеждане на фактическата констатация и оценките.
92. Въз основа на наличната информация ЕКЗД отбелязва, че по отношение на достъпа на правоприлагащите органи до данни, съхранявани от предприятията в САЩ, се наблюдава доста стабилен механизъм за независим надзор.

3.1.4 Физическото лице трябва да разполага с ефективни правни средства за защита

93. Според съдебната практика на Съда на ЕС всяко лице трябва да разполага с ефективно правно средство за защита на своите права, когато счита, че те са или са били нарушени. В решението по делото „Schrems I“ Съдът на ЕС обяснява, че „правна уредба, в която не се предвижда никаква възможност правният субект да използва правни средства за защита, за да получи достъп до засягащи го лични данни или да поправи или заличи такива данни, не зачита същественото съдържание на основното право на ефективна съдебна защита, признато в член 47. В член 47 от Хартата се изисква всеки, чийто права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, да има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в този член условия.“⁹⁷
94. В проекта на решение⁹⁸ и приложение VI към него се съдържа допълнителна информация относно възможните правни средства за защита, произтичащи от законоустановеното право, които биха били на разположение на физическите лица, когато публичните органи получат незаконен достъп до техните данни.
95. В тази връзка, според Комисията⁹⁹, в 5 U.S.C. § 702 (Закон за административното производство (ЗАП)) се предвижда, че физическо лице, което е претърпяло правно нарушение поради действие на агенцията или е неблагоприятно засегнато или оцетено от действия на агенцията по смисъла на съответния закон, има право на съдебен контрол върху него.
96. Освен това в Закона за съхранените съобщения (ЗСС), (приет като дял II от Закона за неприкосновеността на електронните съобщения (ЗНЕС) се предвижда, че всяко физическо лице, засегнато от нарушение на посочената глава, и при условие че съставляващото нарушение поведение е извършено съзнателно или умишлено, може посредством граждански иск да получи подходящо обезщетение от страна на физическото лице или субекта, различни от

⁹⁵ Вж. проект на решение, приложение VI, стр. 4, както и съображение 91.

⁹⁶ Вж. проект на решение, съображения 103—106.

⁹⁷ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems I“, точка 95.

⁹⁸ Вж. проект на решение, съображения 107—112.

⁹⁹ Вж. проект на решение, съображение 109.

Съединените щати и извършители на нарушението¹⁰⁰. Освен това всяко засегнато от умишлено нарушение на посочената глава или на глава 119 физическо лице може да заведе дело срещу Съединените щати в Окръжния съд на Съединените щати, за да получи парично обезщетение¹⁰¹.

97. Освен това в проекта на решение се съдържа и информация относно правото на достъп до регистрите на федералните агенции съгласно Закона за свобода на информацията (ЗСИ)¹⁰² и няколко други закона, които дават на физическите лица право да заведат дело срещу публичен орган или длъжностно лице в САЩ във връзка с обработката на личните им данни, като например Закона за телефонното подслушване, Закона за компютърните измами и злоупотреби, Закона за федералните искиове за непозволено увреждане (ЗФИНУ), Закона за правото на неприкосновеност на личните финанси и Закон за оповестяване на информация за кредити¹⁰³.
98. Ето защо ЕКЗД приветства предоставените от Комисията разяснения относно броя на правните възможности за защита, на които могат да разчитат физическите лица. ЕКЗД също така приканва Комисията да изясни допълнително дали тези правни средства за защита дават възможност на субекта на данните да „получи достъп до засягащи го лични данни или да поправи или заличи такива данни“, както се изисква от Съда на ЕС.

3.1.5 По-нататъшно използване на събраната информация

3.1.5.1 По-нататъшно използване на прехвърлените данни, до които правоприлагащите органи (ПО) в САЩ имат достъп.

99. ЕКЗД отбелязва като положителен аспект това, че в проекта на решението се оценява по-нататъшното използване на данните, до които правоприлагащите органи в САЩ имат достъп. Въпреки това ЕКЗД изразява съжаление, че е даден един единствен пример относно основанията за по-нататъшно разпространение на информацията¹⁰⁴. В това отношение ЕКЗД препоръчва на Комисията да включи в проекта на решение допълнителни разяснения относно принципите и гаранциите, приложими за по-нататъшното използване на данни, като например тези, включени в Закона за правото на неприкосновеност на личните данни (5 U.S.C. 552a)¹⁰⁵.

3.1.5.2 Последващо предаване извън САЩ

100. Освен това ЕКЗД отбелязва, че Европейската комисия също се позовава на последващи предавания от страна на правоприлагащите органи в САЩ към органи в трети държави, но отново само по отношение на насоките на Министъра на правосъдието относно вътрешните операции на ФБР (AGG-DOM)¹⁰⁶. ЕКЗД смята, че такава информация и оценка са от съществено значение, за да може да се направи всеобхватен преглед на нивото на защита, осигурявано от законодателната уредба и практиките на САЩ във връзка с международното оповестяване и по-нататъшното използване на данните. Като се има предвид, че като цяло Комисията е дала един единствен и ограничен пример относно въпроса за последващото предаване извън САЩ, ЕКЗД приканва Комисията да изясни допълнително приложимите правила и гаранции относно

¹⁰⁰ 18 U.S.C. § 2707

¹⁰¹ 18 U.S.C. § 2712

¹⁰² Вж. проект на решение, съображение 111.

¹⁰³ Вж. проект на решение, съображение 112.

¹⁰⁴ Вж. проект на решение, съображение 102.

¹⁰⁵ Вж. насоките на Министъра на правосъдието относно вътрешните операции на ФБР (AGG-DOM), стр. 36, т. В (1) (g)

¹⁰⁶ Вж. проект на решение, съображение 102.

последващото предаване, по-нататъшното използване и оповестяване на лична информация, която е събрана за целите на правоприлагането в САЩ и впоследствие е предадена на трети държави, включително чрез международни споразумения.

3.2 Достъп и използване за целите на националната сигурност

101. Като обща забележка ЕКЗД потвърждава, че на държавите е предоставена широка свобода на преценка по въпросите на националната сигурност, която се признава и от ЕСПЧ. ЕКЗД припомня също така, че както е подчертано в неговите актуализирани препоръки относно европейските основни гаранции при прилагане на мерки за наблюдение¹⁰⁷, в член 6, параграф 3 от Договора за Европейския съюз се установява, че основните права, заложи в ЕКПЧ, представляват общи принципи на правото на ЕС. Съдът на ЕС обаче припомня в своята съдебна практика, че ЕКПЧ не представлява правен инструмент, включен официално в правото на ЕС, докато ЕС не се присъедини към него¹⁰⁸. Затова нивото на защита на основните права, което се изисква съгласно член 45 от ОРЗД, трябва да бъде определено въз основа на разпоредбите на посочения регламент, тълкуван в светлината на основните права, заложи в Хартата на ЕС. В този смисъл, съгласно член 52, параграф 3 от Хартата на ЕС, съдържащите се в нея права, които съответстват на правата, гарантирани от ЕКПЧ, трябва да имат същото значение и обхват като предвидените в ЕКПЧ. Следователно, както се припомня от Съда на ЕС, трябва да бъде взета предвид практиката на ЕСПЧ относно правата, които са предвидени и в Хартата на ЕС, като минимален праг на защита при тълкуването на съответните права в Хартата на ЕС¹⁰⁹. Съгласно последното изречение от член 52, параграф 3 от Хартата на ЕС обаче *„[т]ази разпоредба не пречи на правото на Съюза да предоставя по-широка защита.“*
102. Следователно в становището си по-долу ЕКЗД е взел предвид практиката на ЕСПЧ, доколкото Хартата на ЕС според тълкуването на Съда на ЕС не предвижда по-високо ниво на защита, което предполага други изисквания, различни от практиката на ЕСПЧ.
103. В правната рамка на САЩ съществуват няколко правни инструмента, в които се предвижда възможност за събиране и по-нататъшен достъп, и обработка на данни от разузнавателните агенции на САЩ.
104. Както припомня Европейската комисия в своя проект на решение, *„разузнавателните агенции на САЩ могат да поискат лични данни, които са били предадени на организации, намиращи се в Съединените щати, за целите на националната сигурност, само ако това е разрешено със закон, по-специално съгласно Закона за упражняване на надзор върху външното разузнаване (ЗУНВР) или законовите разпоредби за писма във връзка с националната сигурност“*¹¹⁰. *„Разузнавателните агенции на САЩ също така имат възможност да събират лични данни извън Съединените щати, като това може да включва лични данни, пренасяни между Съюза и Съединените щати“* по силата на Указ 12333 (Указ 12333)¹¹¹.
105. По отношение на конкретните режими за събиране на данни, по-специално член 702 ЗУНВР и Указ 12333, в Указ 14086 вече се предвиждат нови правила за засилване на гаранциите за

¹⁰⁷ Вж. Препоръка 2/2020 на ЕКЗД относно европейските основни гаранции при прилагане на мерки за наблюдение.

¹⁰⁸ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 98.

¹⁰⁹ Вж. решение на Съда на ЕС La Quadrature du Net, точка 124.

¹¹⁰ Вж. проект на решение, съображение 115.

¹¹¹ Вж. проект на решение, съображение 117.

дейностите на радиоелектронното разузнаване на Съединените щати. Тези общи правила се прилагат хоризонтално и „са въведени с допълнителни политики и процедури на агенциите, с които те са транспонирани в конкретни указания за всекидневната работа“¹¹². С Указ 14086 се заменя в голяма степен предишната Президентска изпълнителна директива 28 („ПД-28“)¹¹³.

106. За да се направи оценка на правната рамка, приложима към събирането на данни, достъпа до тях и по-нататъшното им обработване за целите на националната сигурност, е важно да се разгледа конкретната правна рамка, уреждаща събирането на данни в рамките на САЩ и извън тях, т.е. член 702 от ЗУНВР и Указ 12333, които сами по себе си не са изменени от предишния преглед на Щита за личните данни, като се вземе предвид фактът, че в новия Указ 14086 се предвиждат гаранции, които трябва да се прилагат и при събирането на данни въз основа на конкретни текстове като член 702 от ЗУНВР и Указ 12333.

3.2.1 Гаранция А — Обработването следва да бъде в съответствие със закона и да се основава на ясни, точни и достъпни правила

107. За своята оценка на общата уредба на събирането на данни за целите на националната сигурност ЕКЗД желае да припомни първата от четирите така наречени „европейски основни гаранции“, която гласи, че „обработването следва да се основава на ясни, точни и достъпни правила“¹¹⁴.
108. В съответствие с установената съдебна практика на Съда на ЕС всяко ограничаване на упражняването на правото на защита на личните данни трябва да бъде предвидено в закон, а самото правно основание, позволяващо намеса в това право, трябва да определя обхвата на ограничението при упражняване на съответното право¹¹⁵. Съдът също така припомня, че „правната уредба трябва да бъде правно обвързваща съгласно националното законодателство“¹¹⁶. В това отношение в практиката на ЕСПЧ се пояснява, че терминът „законодателство“ следва да се разбира в неговия пряк, а не в неговия формален смисъл. В него може да се включват приложенията на нормативни актове от по-нисък порядък и регулаторни мерки, предприемани от регулаторни органи с независими правомощия за разработване на правила, които са им делегирани от парламент, а дори и неписан закон. Минималното изискване за това нормата да представлява „законодателство“, е тя да бъде достатъчно достъпна и формулирана с достатъчна точност¹¹⁷.

¹¹² Вж. проект на решение, съображение 120.

¹¹³ С настоящия Указ се отменя ПД-28, с изключение на раздели 3 и 6 от посочената директива и класифицираното приложение към нея, които се запазват в сила. Вж. президентския меморандум относно националната сигурност от 7 октомври 2022 г.

Препоръки 2/2020 на ЕКЗД относно европейските основни гаранции при прилагане на мерки за наблюдение, приети на 10 ноември 2020 г. Вж. т. 175 и т. 180 от решението по делото Schrems II и Становище 1/15 (Споразумението между ЕС и Канада относно предаването на резервационни данни на пътниците (PNR) от 26 юли 2017 г., т. 139 и цитираната съдебна практика.

¹¹⁵ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точки 174—175 и цитираната съдебна практика. По отношение на достъпа от страна на публични органи на държави членки виж също решението по дело C-623/17 Privacy International, ECLI:EU:C:2020:790 (наричано по-нататък „решение на Съда на ЕС Privacy International“), точка 65; както и решение на Съда на ЕС La Quadrature du Net, точка 175.

¹¹⁶ Решение на Съда на ЕС Privacy International, точка 68.

¹¹⁷ ЕСПЧ, Sunday Times c/у Обединеното кралство (№ 1), 26 април 1979 г., CE:ECHR:1979:0426JUD000653874 (наричано по-нататък „ЕКПЧ Sunday Times c/у Обединеното кралство решение № 1“), точка 49.

109. Степента на точността, която се изисква, трябва да се измерва в зависимост от степента, в която е ограничено правото¹¹⁸. Освен това по отношение на „предвидимостта“ на законодателството ЕСПЧ припомня в решението по делото *Zakharov*, че в контекста на мерките за тайно наблюдение, като например прихващането на съобщения, „предвидимостта не може да означава, че физическите лица следва да могат да предвиждат кога властите вероятно ще прихванат съобщенията им, така че да могат да адаптират поведението си в съответствие с това“. Въпреки това ясните и подробни правила относно мерките за тайно наблюдение са от съществено значение за предотвратяване на рисковете от произвол при тайно упражняване на правомощията, предоставени на изпълнителната власт. „Националното законодателство трябва да бъде достатъчно ясно, за да даде на гражданите адекватна представа за обстоятелствата и условията, при които публичните органи са оправомощени да прибягват до такива мерки“¹¹⁹.
110. Освен това Съдът на ЕС поясни, че оценката на приложимото законодателство на трета държава следва да бъде съсредоточена върху това дали физическите лица могат го използват и да се позовават на него пред съда. Правата, предоставени на субектите на данни, следва да са изпълними, а на физическите лица трябва да се предоставят приложими права срещу публичните органи¹²⁰, като това не е случаят в контекста на предходната ПИД-28. В Указ 14086, който, според разбиранията на ЕКЗД, разполага със същото правно действие в рамките на правния ред на САЩ като ПИД-28 (т.е. обвързващ за изпълнителната власт), сега се предвиждат подлежащи на прилагане права срещу публичните органи. Подробна оценка на новите приложими права на субектите на данни е представена в раздела за защита.
111. В съображения 114—152 от проекта на решение и приложение VII се съдържа обобщение на някои аспекти на съществуващата правна рамка, на ограниченията за събиране на данни, на ограниченията за събирането, съхраняването и разпространението, на спазването и надзора, на прозрачността и на правната защита. Правната система на САЩ относно дейностите на радиоелектронното разузнаване се състои от редица различни документи, включително доклади, политики и процедури на отделните агенции. В това отношение оценката на ЕКЗД е съсредоточена върху ограничен брой въпроси, които той счита за ключови.
112. Съгласно съображения 115—119 от проекта на решението достъпът на органите на националната сигурност на САЩ до предадени лични данни може да се осъществи само по силата на ЗУНВР, на други законови разпоредби (12 U.S.C. §3414, 15 U.S.C. § 1681u-1681v, както и на 18 U.S.C. § 2709) или, във връзка с пренасяни лични данни въз основа на Указ 12333. От съображения 116 и 118 от проекта на решението произтича, че във връзка с достъпа на органите за националната сигурност на САЩ до лични данни Комисията е съсредоточила оценката си върху считаните за най-подходящи членове 105, 302, 402, 501 и 702 от ЗУНВР (дейности на външното разузнаване, насочени към физически лица, които не са американски граждани и се намират извън САЩ) и Указ 12333 (дейности на външното разузнаване по отношение на пренасяните лични данни). Следователно становището на ЕКЗД се ограничава до изготвената от

¹¹⁸ Решение № 1 на ЕСПЧ по делото *Sunday Times* с/у Обединеното кралство, точка 49.

¹¹⁹ ЕСПЧ, *Zakharov* с/у Русия, 4 декември 2015 г. (наричано по-нататък, „решение на ЕСПЧ по делото *Zakharov*“), точка 229.

¹²⁰ Решение на Съда на ЕС по делото „*Schrems II*“, точка 181.

Комисията оценка на посочените разпоредби, като се вземат предвид ограниченията и гаранциите, посочени в Указ 14086¹²¹.

113. В това отношение следва да се отбележи, че всички посочени в проекта на решението правни инструменти са достъпни за широката общественост (в пределите на САЩ и отвъд тях) и са на разположение онлайн. Освен това предвидените в Указа изисквания са обвързващи за цялата разузнавателната общност¹²² и се прилагат, засягайки всички дейности, свързани с целите на външното разузнаване.
114. Понятието „радиоелектронно разузнаване“ не е определено в Указ 14086. То се отнася до посочените в Указ 12333 определения за определяне на обхвата на външното разузнаване и контраразузнаването, които са широко дефинирани. В тази връзка дори и да се твърди, че след въвеждането на ЗУНВР Указ 12333 може да се използва единствено за събиране на данни извън територията на САЩ, ЕКЗД припомня, че в самия Указ 12333, който се запазва непроменен, липсват достатъчно подробна информация относно неговия географски обхват, степента, до която данните могат да се събират, съхраняват или разпространяват, или относно естеството на престъпленията, които могат да дадат основание за наблюдение, или вида на информацията, която може да се събира или използва. По принцип събирането на данни от външното разузнаване, които попадат в обхвата на Указ 12333, може да се извършва по преценка на президента на САЩ¹²³. Въпреки това, според разбирането на ЕКЗД, основната цел на Указ 14086 е да определи ограничения за събирането и обработването на лични данни в рамките на външното разузнаване, независимо от използваната програма за наблюдение и от източника на данните. Поради това, според разбирането на ЕКЗД допълнителните гаранции, предвидени в Указ 14086 се прилагат и по отношение на програмите за наблюдение, приложими към пренасяните лични данни, които се осъществяват съгласно Указ 12333¹²⁴.
115. В тази връзка в Указ 14086 са изброени 12 легитимни цели, които следва да се преследват при събирането на данни в радиоелектронното разузнаване, 5 цели, за които събирането на данни в радиоелектронното разузнаване не трябва да се извършва¹²⁵, както и 6 легитимни цели за използването на събраните масиви от данни¹²⁶. Някои от тях са доста подробни (например „спасяване на заложници“), докато други са по-обща (например „световна сигурност“). В Указ 14086 се съдържа и списък със забранени цели, който включва по-специално забраната или ограничаването на „легитимни интереси за неприкосновеност на личния живот“¹²⁷. В Указ 14086 се предвижда също така възможността президентът на Съединените щати да добавя към списъка други цели, за които събирането на данни е разрешено, като по решение на президента това може да не бъде публично оповестено, в случай че президентът счете, че би представлявало

¹²¹ С настоящия Указ се отменя ПИД-28 с изключение на раздели 3 и 6 от посочената директива и класифицираното приложение към нея, които се запазват в сила. Вж. [президентския меморандум относно националната сигурност от 7 октомври 2022 г.](#)

¹²² Вж. проект на решение, съображение 120.

¹²³ Съгласно член II от Конституцията на САЩ отговорността за осигуряването на националната сигурност, включително в частност събирането на данни от външното разузнаване, попада в правомощията на президента в ролята му на главнокомандващ на въоръжените сили.

¹²⁴ Вж. проект на решение, съображение 134.

¹²⁵ Вж. Указ 14086 („Указ 14086“), раздел 2, буква b), подточка ii), буква А, точки 1—5.

¹²⁶ Вж. проекта на решение, съображение 134 и Указ 14086, раздел 2, буква c), подточка ii).

¹²⁷ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква b), подточка ii), буква А, точка 2.

риск за националната сигурност на Съединените щати¹²⁸. Такива актуализации могат да бъдат разрешени само „с оглед на нови наложителни причини, свързани с националната сигурност“.

116. Разузнавателните агенции сами по себе си не могат да оправдават събирането на данни в радиоелектронното разузнаване чрез позоваване на целите, техните цели трябва да бъдат допълнително надлежно обосновани за оперативни цели с по-конкретни приоритети, за които може да се събират данни за радиоелектронното разузнаване. В Указ 14086 подробно се описва процедурата за валидиране на приоритетите, за които могат да се събират данни за радиоелектронното разузнаване¹²⁹. Според ЕКЗД процесът на определяне на утвърдените разузнавателни приоритети по принцип зависи от директора на разузнавателните структури, и признава, че по правило в него следва да се включва оценката на служителя по защита на гражданските свободи (CLPO) в Службата на директора на Националното разузнаване (OPNI), с която директорът може да не се съгласи, като в този случай „следва да се включи оценката на служителя по защита на гражданските свободи и становището на директора при представянето на Рамката на приоритетите в националното разузнаване (РПНР) на президента“¹³⁰.
117. ЕКЗД обаче също така отбелязва, че съгласно определението за *„утвърден приоритет за разузнаване“* такива приоритети представляват за *„повечето дейности на Съединените щати по събирането на данни в радиоелектронното разузнаване“*¹³¹ приоритет, утвърден съгласно раздел 2, буква б), подточка iii) от Указа (описан в предходния параграф). Процесът на утвърждаване може в някои случаи да се различава от посочения процес при *„ограничени обстоятелства“*, като в този случай президентът или ръководителят на разузнавателните структури може да определи приоритет *„доколкото това е възможно“* в съответствие с критериите, определени в същия раздел 2, буква в), подточка iii), буква А, точки 1)–3), които включват изискването за подходящо отчитане на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи на всички физически лица, но без участието на служителя по защита на гражданските свободи.
118. Освен това в Указ 14086 се подчертава, че *„дейностите по събирането на данни в радиоелектронното разузнаване трябва да бъдат съобразени с конкретния случай, доколкото това е практически възможно“* за постигане на утвърден приоритет за радиоелектронното разузнаване и че *„разузнавателните структури разглеждат наличието, практическата осъществимост и целесъобразността на други източници с по-ниска степен на намеса“*, както и общите изисквания за необходимост и пропорционалност¹³².
119. Освен това съгласно раздел 5, буква h) с Указ 14086 се създава право на подаване на жалби, които отговарят на условията до служителя по защита на гражданските свободи и на преразглеждане на решенията на служителя по защита от страна на Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, в съответствие с механизма за защита, установен в раздел 3 от посочения декрет.
120. Текстът на ЗУНВР изглежда по-ясен и по-точен от Указ 12333 по отношение на вида на операциите за радиоелектронно разузнаване, които могат да бъдат наложени като задължение. Понастоящем ЗУНВР и Указ 12333 трябва да се прилагат в светлината на Указ 14086, и по-

¹²⁸ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква б), подточка i), буква В).

¹²⁹ Вж. проект на решение, съображение 129.

¹³⁰ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква б), подточка iii), буква В).

¹³¹ Вж. Указ 14086, раздел 4, буква п)

¹³² Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка i), букви А) и В).

специално като се вземат предвид, наред с другото, принципите за необходимост и пропорционалност.

121. Предвидените в Указ 14086 изисквания трябва да бъдат въведени с допълнителни политики и процедури на агенциите, с които те да се преобразуват в конкретни указания за всекидневната работа. В това отношение в Указ 14086 на разузнавателните агенции на САЩ се предоставя период от най-много една година за актуализиране на техните съществуващи политики и процедури (т.е. до 7 октомври 2023 г.), за да ги приведат в съответствие с изискванията на Указа. Такива актуализирани политики и процедури трябва да бъдат разработени след консултация с Министъра на правосъдието, служителя по защита на гражданските свободи и Надзорния съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи, както и да бъдат публично достъпни във възможно най-голяма степен¹³³.
122. ЕКЗД би приветствал не само влизането в сила, но и приемането на решението да зависят, наред с другото, от приемането на актуализирани политики и процедури за прилагане на Указ 14086 от всички разузнавателни агенции на САЩ. ЕКЗД препоръчва на Комисията да направи оценка на тези актуализирани политики и процедури, и да сподели тази оценка с ЕКЗД.
123. Накрая, във връзка със съхраняването на предадените данни, след като са били събрани за целите на националната сигурност, ЕКЗД отбелязва, че в Указ 14086 се гарантира, че правилата, приложими към личните данни на физически лица, които са граждани на САЩ, са приложими и към личните данни на физически лица, които не са граждани на САЩ¹³⁴. От проекта на решението става ясно, че посочените правила са предвидени в раздел 309 от Закона за разрешаване на разузнавателни дейности за финансовата 2015 година (ЗРРД))¹³⁵, в който по принцип се установява максимален срок на съхраняване от 5 години на всяка непублична телефонна или електронна комуникация, придобита без съгласието на физическото лице. В тази връзка ЕКЗД препоръчва Комисията да предостави в решението повече яснота относно своята оценка на приложимите правилата за съхраняване на личните данни на физическите лица от САЩ.

3.2.2 Трябва да бъде доказана необходимост и пропорционалност по отношение на преследваните легитимни цели

3.2.2.1 *Хоризонтални гаранции, предвидени в новия Указ 14086 — Необходимост и пропорционалност*

124. Новият Указ 14086, който като цяло заменя ПИД-28, има за цел да осигури правила за подобряване на гаранциите за дейностите на радиоелектронното разузнаване на Съединените щати, които да бъдат допълнително въведени от разузнавателните структури в техните вътрешни политики и процедури.
125. С Указ 14086 се въвеждат две нови изисквания в законодателството на САЩ, които отразяват изискванията, припомнени от Съда на ЕС в решението му по делото „Schrems II“, а именно, че дейностите на радиоелектронното разузнаване се извършват само доколкото е необходимо за постигане на напредък в събирането на данни по утвърден приоритет за радиоелектронното

¹³³ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка iv), букви В) и С).

¹³⁴ Проект на решение, съображение 150.

¹³⁵ Проект на решение, бележка под линия 272.

разузнаване и само до степен, и по начин, които са пропорционални на утвърдения приоритет за радиоелектронното разузнаване¹³⁶.

126. Според ЕКЗД посочените елементи са включени, за да отразят принципите на необходимост и пропорционалност, предвидени в законодателството на ЕС и в съдебната практика на Съда на ЕС и ЕКПЧ, които имат за цел да гарантират, че събирането и обработването на данни следва да се ограничи до необходимото и пропорционалното.
127. В тази връзка ЕКЗД припомня предвидения процес за утвърждаване на приоритетите в разузнаването, както и възможната дерогация (вж. параграфи 116, 117).
128. Освен това ЕКЗД отбелязва, че тези предвидени в Указа принципи на необходимост и пропорционалност ще трябва да бъдат приведени в действие и прилагани в срок от една година в политиките и процедурите на всяка от разузнавателните структури¹³⁷.

3.2.2.2 Специфични гаранции за събиране на радиоелектронни разузнавателни данни

129. ЕКЗД отбелязва също така, че при събирането на радиоелектронни разузнавателни данни в Указ 14086 се предвиждат ограничения по отношение на целите, за които могат да се събират лични данни, и тези, за които не могат¹³⁸.
130. ЕКЗД приветства факта, че в Указа се предвижда целенасоченото събиране да има приоритет пред събирането на масиви от данни¹³⁹. В рамките на събирането на радиоелектронни разузнавателни данни в Указа се предвижда списък с 12 цели, за които могат да се събират данни и които трябва да бъдат допълнително надлежно обосновани като приоритети в разузнаването (вж. параграф 117), както и списък с 5 цели, за които не се извършват дейности по събирането на данни в радиоелектронното разузнаване¹⁴⁰. По принцип тези разпоредби представляват гаранция за необходимостта от събирането на данни.
131. И все пак ЕКЗД припомня, че в Указ 14086 се предвижда и възможността за добавяне на други цели към списъка (вж. параграфи 114, 115) от страна на президента на Съединените щати.¹⁴¹

3.2.2.3 Специфични гаранции за събирането на масиви от данни

132. В решението си по делото „Schrems I“ Съдът на ЕС подчертава, че „защитата на основното право на зачитане на личния живот на равнище на Съюза изисква дерогациите и ограниченията на защитата на личните данни да се въвеждат в границите на строго необходимото“¹⁴² и постановява, че „правна уредба, осигуряваща общ достъп на публичните органи до съдържанието на електронни съобщения, трябва да се счита за засягаща съществено съдържание на основното право на зачитане на личния живот, гарантирано с член 7 от Хартата“.
133. По отношение на анализа на събирането на масиви от данни във връзка с паралелния прочит на Указ 12333 и ПИД-28, и по-специално на точки 183—185, в решението по делото „Schrems II“,¹⁴³

¹³⁶ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква а), подточка ii), букви А) и В).

¹³⁷ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка iv), буква В)

¹³⁸ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква б), подточка i), буква А), точки 1—12

¹³⁹ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка ii), буква А)

¹⁴⁰ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква б), подточка ii), буква А), точки 1—12

¹⁴¹ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква б), подточка i), буква В).

¹⁴² Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems I“, точка 92.

¹⁴³ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“.

Съдът подчертава, както вече беше припомнено, че възможността за събиране на масиви от данни, *„която позволява достъп в рамките на програмите за наблюдение, основани на Указа 12333, до данни, пренасяни към Съединените щати, без този достъп да подлежи на какъвто и да било съдебен контрол, при всички положения не очертава достатъчно ясно и точно обхвата на това събиране на масиви от лични данни.“*

134. Така ЕКЗД отбелязва, че Съдът на ЕС не е изключил по принцип събирането на масиви от данни, но в своето решение по делото „Schrems II“ е приел, че за да се извършва законосъобразно това събиране на масиви от данни, трябва да съществуват достатъчно ясни и точни граници, очертаващи обхвата на такова събиране на масиви от данни.
135. ЕКЗД признава също така, че макар Указ 14086 да заменя ПИД-28 в него се предвиждат нови гаранции и ограничения за събирането и използването на събрани извън САЩ данни, тъй като не се прилагат ограниченията на ЗУНВР или други по-специфични закони на САЩ.
136. По отношение на събирането на масиви от данни ЕКЗД отбелязва, че в Указ 14086 се предвижда разрешението за събиране на масиви от данни да продължава да съществува. Всъщност ЕКЗД подчертава, че определението за събиране на масиви от данни се запазва същото като определението в предходната ПИД-28: *„събирането на „масиви“ от данни в радиоелектронното разузнаване означава разрешеното събиране на големи количества данни от радиоелектронното разузнаване, които поради технически или оперативни съображения са придобити без използване на разграничителни критерии (например без използване на конкретни идентификатори или критерии за избор).“*¹⁴⁴.
137. След решението по делото „Schrems II“ Съдът не е уточнил конкретните гаранции, необходими за осъществяването на събирането на масиви от данни. Въпреки това ЕКЗД припомня, че ЕКПЧ е издала важни решения относно събирането на масиви от данни и съответните гаранции в това отношение.
138. ЕКЗД припомня, че събирането на масиви от данни, позволяващо събирането на големи количества данни без ограничителни параметри, крие по-големи рискове за физическите лица¹⁴⁵ отколкото целенасоченото събиране и поради това изисква въвеждането на допълнителни гаранции.
139. ЕКЗД отбелязва също така, че Съдът на ЕС допълнително е развил съдебната практика относно съхраняването на данните за трафик и местонахождение, и последващия достъп до тези данни, запазени от телекомуникационните оператори, включително за целите на националната сигурност, като въпреки че тя не може да се счита за пряко приложима в този смисъл, до известна степен би могла да бъде от значение при настоящата оценка на събирането на масиви от данни в рамките на Указ 12333.

1) Ограничаване в рамките на целта

¹⁴⁴ Вж. Указ 14086, раздел 4, буква b)

¹⁴⁵ Вж. например решението на ЕСПЧ (голям състав) по делото Big Brother Watch и други с/уОбединеното кралство от 25 май 2021 г. (наричано по-нататък „решението на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch“), съображение 363, в което Съдът посочва, че „не е убеден, че придобиването на свързани комуникационни данни чрез прихващане на масиви от данни е непременно с по-ниска степен на намеса от придобиването на съдържание“.

140. В Указа се предвижда, че събирането на масиви от данни следва да се извършва единствено след като се установи, че *„необходимата за постигане на утвърден приоритет за радиоелектронно разузнаване информация не може да бъде получена по разумен начин чрез целенасочено събиране“*¹⁴⁶, както и че *„разузнавателните структури следва да прилагат разумни методи и технически мерки за ограничаване на събраните данни само до необходимото за постигане на утвърден приоритет за радиоелектронното разузнаване, като същевременно сведат до минимум събирането на нерелевантна информация“*¹⁴⁷. В допълнение към тези гаранции ЕКЗД признава също така, че използването на събрани масиви от данни се прилага в преследването на една или повече от шестте изброени цели¹⁴⁸. ЕКЗД допълнително подчертава, че макар тези цели да са по-подробни от предвидените в предходната ПИД-28, заменена изцяло от Указ 14086, мащабът на тези възможности за събиране на данни се запазва потенциално широк, т.е. той обхваща големи обеми от данни.
141. ЕКЗД отново припомня, че в Указ 14086 се предвижда и възможността за добавяне на други цели към списъка от страна на президента на Съединените щати (вж. параграф 115)¹⁴⁹.

2) Предварително независимо разрешение

142. ЕКЗД подчертава, че ЕСПЧ отдава голямо значение на предварителното независимо разрешение при събирането на масиви от данни за целите на националната сигурност. В действителност Съдът постанови по-специално, че *„за да се сведе до минимум рискът от злоупотреба с правомощието за прихващане на масиви от данни, Съдът счита, че процесът трябва да подлежи на „гаранции от край до край“, като това означава, че на всеки етап от процеса следва да се прави оценка на национално равнище относно необходимостта и пропорционалността на предприетите мерки; че прихващането на масиви от данни следва от самото начало при определяне на обекта и на обхвата на операцията да подлежи на независимо разрешение; както и че операцията следва да подлежи на надзор и независим последващ контрол. По мнение на Съда това са фундаментални гаранции, които ще представляват крайъгълният камък на всеки режим за прихващане на масиви от данни, който е в съответствие с член 8.“*¹⁵⁰
143. ЕКЗД също така отбелязва и следващия параграф от това решение на големия състав, в който Съдът в Страсбург допълнително подчертава, че е *„съгласен със състава, че макар съдебното разрешение да представлява „важна гаранция срещу произвола“, то не е „необходимо изискване“ (вж. параграфи 318—320 от решението на състава). Въпреки това независим орган следва да разрешава прихващането на масиви от данни; т.е. орган, който е независим от изпълнителната власт“*¹⁵¹.
144. В този смисъл ЕКЗД отбелязва, че в Указа не се предвижда такова предварително независимо разрешение за събиране на масиви от данни и че то не е предвидено и в Указ 12333 (вж. раздела по-долу относно Указ 12333).

3) Правила за съхраняване

¹⁴⁶ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка ii), буква А).

¹⁴⁷ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка ii), буква А).

¹⁴⁸ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка ii), буква В).

¹⁴⁹ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка ii), буква С).

¹⁵⁰ Вж. решението на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 350.

¹⁵¹ Вж. решението на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 351.

145. ЕКЗД припомня, че правилата относно продължителността на събирането и съхраняването на данни представлява друг важен набор от гаранции. В това отношение ЕСПЧ подчертава, че „националното законодателство следва да определи ограничение относно продължителността на прихващането, процедурата, която трябва да се спазва при анализиране, използване и съхраняване на получените данни, предпазните мерки, които трябва да се вземат при съобщаване на данните на други страни, и обстоятелствата, при които прихванатите данни могат или трябва да бъдат заличени или унищожени“¹⁵², тъй като тези гаранции „важат в еднаква степен за прихващането на масиви от данни.“¹⁵³
146. В това отношение според разбиранията на ЕКЗД в Указа се предвиждат правила относно съхраняването на данни по отношение на личните данни, събрани чрез радиоелектронното разузнаване, включително на събраните масиви от данни¹⁵⁴. ЕКЗД отбелязва, че съгласно раздел 2, буква с), подточка iii), буква А от Указ 14086 всяка от разузнавателните структури, която отговаря за личната информация, събрана чрез сигнално разузнаване, установява и прилага политики и процедури, предназначени да сведат до минимум разпространението и запазването на лична информация, събрана чрез радиоелектронното разузнаване. В тези правила обаче не се предвижда конкретен период на съхраняване, като те по-скоро препращат към приложимите правила за съхраняване на данни, които се отнасят до физическите лица от САЩ, и към ситуации, при които не е взето окончателно решение относно съхраняването. Поради тази причина ЕКЗД се опасява, че тези периоди на съхраняване при целенасоченото събиране (вж. параграф 122), не са ясно определени в настоящия Указ по отношение на събирането на масиви от данни. Той призовава Комисията да сподели своята оценка относно необходимостта и пропорционалността на периодите на съхраняване, които са приложими за физическите лица от САЩ, както и наличната информация относно периодите на съхраняване на практика, когато не е взето окончателно решение за съхраняването съгласно законодателството на САЩ, тъй като понастоящем проектът на решение само припомня в един-единствен кратък параграф¹⁵⁵ и в бележка под линия¹⁵⁶ това общо правило, като това не дава възможност да се определи необходимостта и пропорционалността на тези периоди на съхраняване. Тъй като, както ЕСПЧ подчертава, тази гаранция е от решаващо значение за това субектите на данни да разполагат с възможност да упражняват правата си в случай, в който на първо място е предприета мярка с особено висока степен на намеса в събирането на техните данни, ЕКЗД призовава Европейската комисия да предостави допълнителни разяснения относно практиката, свързана с различните периоди на съхраняване.

4) Гаранции относно „разпространението“

147. Освен това ЕКЗД припомня, че за да се гарантира ефективността на принципите за необходимост и пропорционалност и на принципа на ограничаване в рамките на предвидената цел, ЕСПЧ също така признава значението на предвидените в закона правила относно по-нататъшното разпространение на събраните данни, включително в контекста на събирането на масиви от данни¹⁵⁷.

¹⁵² Вж. решението на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 348.

¹⁵³ Вж. решението на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 348.

¹⁵⁴ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква в), подточка iii), буква А, точка 2, букви а)–в).

¹⁵⁵ Вж. проект на решение, точка 150.

¹⁵⁶ Вж. проект на решение, бележка под линия 271.

¹⁵⁷ Вж. решението на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 348.

148. В член 2, буква с), подточка iii), буква А, точка 1, буква ъ) от Указ 14086 се предвижда, че информацията относно физическите лица, които не са граждани на САЩ, събрана чрез дейностите на радиоелектронното разузнаване, може да се разпространява единствено ако упълномощено и подходящо обучено лице има основателна причина да вярва, че личната информация ще бъде надлежно защитена и че е необходимо получателят да разполага с информацията.
149. Като взема предвид това, разбирането на ЕКЗД е, че когато става въпрос за разпространение до компетентните органи на САЩ в разпоредбите относно разпространението, заложи в Указ 14086 не се предвижда изрична забрана за разпространение за цели, различни от целите на националната сигурност¹⁵⁸. ЕКЗД призовава Комисията да изясни допълнително приложимите правила и гаранции в този случай.
150. Поради тази причина ЕКЗД се опасява, че придобитите от компетентните органи на разузнавателните структури данни биха могли след това да бъдат разпространени до компетентните органи на САЩ с цел борба срещу престъпността, включително тежките престъпления, в контекста на наказателните разследвания, като по този начин правоприлагащите органи получават без допълнителни специфични ограничения възможен достъп до данни, чието пряко събиране би било забранено, и призовава Комисията да изготви допълнителна оценка по този въпрос.
151. В конкретната ситуация, свързана с последващо предаване (разпространение до получатели извън правителството на Съединените щати, включително до чуждестранно правителство или международна организация¹⁵⁹) ЕКЗД припомня своето мнение, че осигуряваната защита на данните следва да се запази и в контекста на последващото предаване, включително в областта на националната сигурност¹⁶⁰.
152. В това отношение в Указа се предвиждат някои гаранции, а именно изискването за надлежно взимане под внимание на целта на разпространението — макар и без изричното изискване целта на разпространението да е свързана със защита на националната сигурност — естеството на личната информация и обхвата на нейното разпространение, както и потенциалното вредно въздействие върху съответното физическо лице или съответните физически лица, преди разпространението на данните.
153. Въпреки че ЕКЗД признава, че някои от тези гаранции, по-специално взимането под внимание на *„възможното вредно въздействие“*¹⁶¹ върху съответния субект или съответните субекти на данни, отразяват някои от изискванията на ЕСПЧ, той също така подчертава, че освен това Съдът в Страсбург изисква наличието на правно обвързващо задължение *„за да се анализира и определи дали чуждестранният получател на данни от разузнаването предлага приемливо минимално ниво на гаранции“*¹⁶², което ЕКЗД не открива изрично в разпоредбите на Указа, свързани с разпространението на информация до чуждестранни получатели. Поради тази причина ЕКЗД приканва Комисията да изготви допълнителна оценка на посочения елемент.

¹⁵⁸ Вж. Указ 14086, член 2, буква с), подточка iii), буква А), точка 1).

¹⁵⁹ Вж. по-специално Указ 14086, член 2, буква с), подточка iii), буква А), точка 1), буква d).

¹⁶⁰ Вж. например Становище 14/2021 на ЕКЗД по проекта на решение за изпълнение на Европейската комисия съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 относно адекватното ниво на защита на личните данни в Обединеното кралство. Прието на 13 април 2021 г., раздели 4.3.2.1 и 4.3.2.2.

¹⁶¹ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка iii), буква А), точка 1), буква d)

¹⁶² Вж. ЕСПЧ (голям състав), дело Centrum För Rättvisa c/y Швеция, 25 май 2021 г., точка 326.

154. ЕКЗД отбелязва също така, че Европейската комисия не е взела предвид като част от своята оценка на адекватността наличието на международни споразумения с трети държави или международни организации, в които може да се съдържат конкретни разпоредби относно международното предаване на лични данни от разузнавателните служби към трети държави. Комитетът счита, че съществува вероятност сключването на двустранни или многостранни споразумения с трети държави за целите на сътрудничеството в областта на разузнаването да засегне оценената правна рамка за защита на данните.
155. Поради тази причина ЕКЗД приканва Европейската комисия да изясни дали съществуват такива споразумения и какви са условията за тяхното сключване, както и да изготви оценка на това дали разпоредбите на международните споразумения могат да окажат въздействие върху нивото на защита, осигурявано на личните данни, които се предават от ЕИП посредством законодателната рамка и практиките във връзка с последващото прехвърляне на данни за целите на националната сигурност.

5) Временно събиране на масиви от данни в подкрепа на първоначалната техническа фаза на целенасоченото събиране

156. ЕКЗД припомня, че в рамките на последния съвместен преглед на Щита за личните данни дискусиите бяха съсредоточени главно върху тълкуването и прилагането на допълнителното основание (ситуация/сценарий) за събиране на масиви от данни, предвидено в първото изречение на бележка под линия 5 от раздел 2 на ПИД-28, което гласи, че „*Ограниченията, които се съдържат в настоящия раздел, не се прилагат за данни от радиоелектронното разузнаване, които са временно придобити с цел улесняване на целенасоченото събиране*“. Тогава властите на САЩ обясниха значението на „данни от радиоелектронното разузнаване, които са временно придобити с цел улесняване на целенасоченото събиране“. От тези обсъждания за ЕКЗД става ясно, че посочената бележка под линия означава, че събирането на масиви от данни е възможно — и независимо от шестте предвидени цели — ако тяхното събиране е временно и с цел създаване на идентификатор за определена цел. По този начин това би представлявало допълнително основание за събиране на масиви от данни, като в този случай все още щяха да се прилагат единствено общите принципи на раздел 1 от ПИД-28. Както вече беше припомнено, в решението по делото „Schrems II“ Съдът на ЕС счита, че по отношение на събирането на масиви от данни Указ 12333 и ПИД-28 взети заедно не „ограничават достатъчно ясно и точно обхвата на такова събиране на масиви от лични данни“¹⁶³.
157. ЕКЗД отбелязва, че в Указ 14086¹⁶⁴ все още се предвижда дерогация, позволяваща такъв вид събиране на масиви от данни; въпреки това Комитетът приветства факта, че посочената дерогация е стеснена в сравнение с ПИД-28 и че съгласно Указ 14086 се предвиждат допълнителни гаранции.
158. ЕКЗД разбира, че в новия Указ 14086 се предвиждат гаранции, които остават приложими по отношение на този вид временно техническо събиране на масиви от данни, по-специално общите принципи на необходимост и пропорционалност във връзка с утвърдения приоритет за разузнаване, когато преди целенасоченото събиране данните се придобиват без използване на разграничителни критерии (раздел 2, букви а)–b), раздел 2, буква c), подточка i) от Указ 14086). Според разбиранията на ЕКЗД събирането на масиви от данни, което осигурява последващото

¹⁶³ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 183.

¹⁶⁴ Вж. Указ 14086, раздел 2, буква c), подточка ii), буква D) и проекта на решение, бележка под линия 226.

целенасочено събиране на данни от радиоелектронното разузнаване, също подлежи на допълнителните гаранции, предвидени от подраздел 2, буква в), подточка iii) нататък¹⁶⁵.

159. Въпреки това ЕКЗД също така припомня — виж параграф 117 по-горе — че в определението за „*утвърден приоритет за разузнаване*“ се предвижда процедура за дерогация, в която не взима участие служителят по защита на гражданските свободи на Службата на директора на Националното разузнаване.
160. Въпреки това, ЕКЗД припомня, че гаранциите в подраздела, които се отнасят до събирането на масиви от данни, не се прилагат за временното събиране, използвано за осигуряване на първоначалната техническа фаза на целенасочената дейност по събиране на данни от радиоелектронното разузнаване, както е посочено в раздел 2, буква с), подточка ii), буква D) от Указ 14086, като това по-специално означава, че събраните в тази връзка масиви от данни, могат да се използват за цели, различни от изброените в подраздел 2, буква с), подточка ii). ЕКЗД би приветствал разяснения в проекта на решението относно целите, за които могат да се използват събраните масиви от данни, както и относно прилагането на ограниченията, посочени в подраздел 2, буква в), подточка i), за събирането на радиоелектронни разузнавателни данни като цяло (а именно единствено за изброените в него легитимни цели) при временното събиране на масиви от данни .
161. В заключение ЕКЗД също така подчертава, че тази дерогация за временно събиране на масиви от данни с оглед на целенасоченото събиране и останалите гаранции, които трябва да се прилагат, остават неясни, по-специално по отношение на това кои са гаранциите от Указ 14086, които ще се прилагат и на какъв етап (събиране на масиви от данни, по-нататъшно целенасочено събиране), и призовава Комисията да направи допълнителна оценка на тези елементи, за да се направи преценка и на практическите аспекти в бъдещите съвместни прегледи.
162. Освен това ЕКЗД изразява съжаление относно понятието „временно“, чието описание в Указа, макар и малко по-подробно от това в ПИД-28, все още изглежда, според разбиранията на ЕКЗД, като че събирането на масиви от данни може да продължи до установяване на целта. Във връзка с това ЕКЗД припомня необходимостта от ясни и точни правила, като подчертава и тяхната ключова роля на гаранция за субектите на данни.
163. В заключение опасенията на ЕКЗД по отношение на приложимите гаранции за събирането на масиви от данни се запазват, като според тях въпреки допълнителните предвидени в Указ 14086 гаранции възможността за събиране на масиви от данни, т.е. без използване на разграничителни критерии, все още се предоставя без ключови мерки за защита, като например предварително разрешение за събиране на такива данни — включително в ситуацията на дерогация на временно техническо събиране на масиви от данни — като се вземе предвид също така необходимостта от допълнителни разяснения и изразените опасения по отношение на строгото ограничаване на целите за последващ достъп до данните, ясните и строги правила за съхранение на данните и по-строгите гаранции по отношение на разпространението на събраните масиви от данни, включително в ситуация на последващото прехвърляне.
164. Като цяло ЕКЗД подчертава, че посоченото решение на ЕСПЧ още веднъж изтъква значението на цялостния надзор от страна на независими надзорни органи. Комитетът подчертава, че независимият надзор на всички етапи от процеса на правителствен достъп за целите на националната сигурност е важна гаранция както срещу произволни мерки за наблюдение, така

¹⁶⁵ За допълнителни елементи относно посочените разпоредби виж предходните раздели.

и за оценка на адекватното ниво на защита на данните. Гарантирането на независимост на надзорните органи по смисъла на член 8, параграф 3 от Хартата има за цел да осигури ефективно и надеждно наблюдение на спазването на правилата за защита на гражданите във връзка обработването на техните лични данни. Това се отнася по-специално за обстоятелствата, при които поради естеството на тайното наблюдение физическото лице е възпрепятствано да поиска преразглеждане или да вземе пряко участие в процедурата по преразглеждане преди или по време на изпълнението на мярката за наблюдение.

165. ЕКЗД припомня своето мнение, че оценката на адекватността зависи от всички обстоятелства по случая, по-специално от ефективността на последващия надзор и правната защита, както се предвижда в правната рамка.

3.2.2.4 Правна рамка за организиране на специфично събиране на данни за целите на националната сигурност от разузнавателните структури на територията на САЩ и извън нея

166. В решението си по делото „Schrems II“ във връзка с член 702 от ЗУНВР Съдът на ЕС подчертава че този текст *„изобщо не разкрива наличието на ограничения на съдържанието се в него оправомощаване за прилагането на програми за наблюдение за целите на външното разузнаване, нито пък съществуването на гаранции за потенциално обхванатите от тези програми лица, които не са американски граждани“*¹⁶⁶. Това е накарало Съда да приеме, че *„При тези условия (...) този член не може да осигури ниво на защита, което по същество е равностойно на нивото, гарантирано от Хартата (...), съгласно която, за да удовлетвори принципа на пропорционалност, самото правно основание, позволяващо намеса в основните права, трябва да определя обхвата на ограничението при упражняване на съответното право и да предвижда ясни и точни правила, които да уреждат обхвата и прилагането на разглежданата мярка и да налагат минимални изисквания.“*¹⁶⁷.
167. Във връзка с Указ 12333 Съдът отбеляза, че той *„не предоставя приложими пред съдилищата права срещу американските органи“*¹⁶⁸, като също така заключи, че *„в рамките на програмите за наблюдение, основани на Указа 12333, до данни, пренасяни към Съединените щати, без този достъп да подлежи на какъвто и да било съдебен контрол, при всички положения не очертава достатъчно ясно и точно обхвата на това събиране на масиви от лични данни“*¹⁶⁹, след анализ на условията, при които би могло да се извършва събирането на масиви от данни съгласно настоящата заповед, във връзка с ПИД-28.
168. В Указ 14086 се предвиждат нови правила по отношение на тези специфични режими за събиране на данни.

3.2.2.4.1 Събиране на данни за целите на националната сигурност съгласно член 702

169. ЕКЗД припомня, че констатациите в член 702 от ЗУНВР¹⁷⁰, че *„на практика „физическите лица, които не са граждани на САЩ“ също се възползват от ограниченията за достъп и съхранение, които се изискват от процедурите на различните агенции за свеждане до минимум и/или за*

¹⁶⁶ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 180.

¹⁶⁷ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 180.

¹⁶⁸ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 182.

¹⁶⁹ Вж. решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 183.

¹⁷⁰ Вж. доклада на Надзорния съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи относно програмата за наблюдение, управлявана съгласно член 702 от ЗУНВР, стр. 100.

определяне на обектите на разследване, поради разходите и трудностите при установяване и заличаване на информацията относно физическите лица, които са граждани на САЩ, в големия обем от данни, като това означава, че обикновено целият набор от данни се обработва в съответствие с по-високите стандарти на САЩ по отношение на данните”, бяха приветствани в последния доклад на Надзорния съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи.

170. Според тези констатации *„програмата не функционира чрез събиране на масиви от съобщения“*. Докладът за прозрачността на статистическата информация за 2014 г. и 2021 г., публикуван от Службата на директора на Националното разузнаване (СДНР), потвърждават посочената констатация. Освен това според доклада на Надзорния съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи за определяне на обектите на наблюдението се използват *„определени за задачата критерии за подбор“*, като например адрес на електронна поща или телефонен номер.
171. При все това ЕКЗД също така припомня, че същевременно в рамките на член 702 по време на последния преглед на Щита за личните данни беше изяснено, че *„физическо лице“*, което ще бъде определено като цел, може да се отнася до няколко физически лица, използващи един и същ идентификатор, при условие че всички тези лица не са граждани на САЩ и отговарят на приложимите критерии относно лицата, които ще бъдат обект на разследване. Също така ЕКЗД припомня, че по време на третия годишен съвместен преглед на Щита за личните данни през 2019 г. се отправи призив за допълнителни разяснения в контекста на програмата UPSTREAM, за да се изключи възможността за масов и безразборен достъп до личните данни на лица, които не са граждани на САЩ¹⁷¹.
172. Освен това ЕКЗД припомня, че фактът, че събирането на информация по член 702 от ЗУНВР е обосновано като *„значима цел на придобиването е получаването на външно разузнавателна информация“*, все още е причина за известна несигурност по отношение на ограничаването в рамките на целта и необходимостта от нея. ЕКЗД обаче отбелязва, че съгласно Указ 14086, раздел 2, буква а), букви А) и В), дейностите на радиоелектронното разузнаване се извършват само след като се установи, че те са необходими за постигане на утвърден приоритет и само до степен и по начин, които са пропорционални на този приоритет, и че те трябва да бъдат съобразени с целта за постигане на утвърдения приоритет, доколкото това е практически възможно, като се отчитат надлежно съответните фактори, като например особено високата степен на намеса в събирането, чувствителността на данните, непропорционалното въздействие върху неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи. ЕКЗД все още очаква допълнителни разяснения относно това как посоченото ще бъде изпълнено и вкарано в действие, включително по отношение на прилагането на член 702 от ЗУНВР.
173. Във връзка с това при липсата на пряк достъп до посочената информация ЕКЗД призова за независима оценка на необходимостта и пропорционалността на определението за *„цели“* и на понятието за *„външно разузнаване“* по член 702 от ЗУНВР (включително в контекста на програмата UPSTREAM) след неговата актуализация. ЕКЗД счита за уместен своя предишен призив за допълнителна независима оценка на процеса на прилагане на критериите за подбор в конкретни случаи (*„определянето на критерии за подбор“*), както и за допълнителни разяснения в контекста на програмата UPSTREAM. Поради тази причина, взимайки предвид новия Указ 14086, ЕКЗД призовава за допълнителна информация, за да може също така да направи оценка на начина, по който нововъведените принципи на необходимост и

¹⁷¹ Вж. трети доклад за съответствие, стр. 17, точка 83.

пропорционалност ще бъдат практически прилагани, и на степента, в която това ще се извършва, като очаква, че ще бъде направена оценка и в рамките на бъдещите съвместни прегледи.

174. ЕКЗД приветства факта, че напълно функциониращият Надзорен съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи (НСНЛЖГС) в качеството си на независим надзорен орган е взел решение да реализира „Проект за надзор, за да анализира програмата за наблюдение, която изпълнителната власт осъществява в съответствие с член 702 от Закона за упражняване на надзор върху външното разузнаване (ЗУНВР), в очакване на датата на забрана на член 702 през декември 2023 г. и предстоящото разглеждане на неговото повторно разрешаване на публично равнище и на равнището на Конгреса“¹⁷². ЕКЗД също така приветства факта, че „прегледът обхваща избрани целеви области за разследване, включително, но не непременно ограничени до, запитвания към физически лица, граждани на САЩ, за информация, събрана съгласно член 702, както и събиране на информация по „програмата UPSTREAM“, извършено съгласно член 702“¹⁷³, като „включва също така преглед на предходната и прогнозната стойност и ефикасност на програмата, както и адекватността на съществуващите гаранции за неприкосновеност на личния живот и гражданските свободи“¹⁷⁴. Поради тази причина ЕКЗД подчертава, че достъпът до констатациите на НСНЛЖГС в настоящия доклад относно член 702 би бил необходим за изготвянето на адекватна и цялостна оценка на гаранциите за неприкосновеност на личния живот, които се предвиждат и са прилагани в рамките на настоящата програма за наблюдение.
175. Като взима предвид новия Указ 14086, ЕКЗД освен това призовава за допълнителна информация, за да може също така да направи оценка на начина, по който нововъведените принципи на необходимост и пропорционалност, както и другите предвидени в настоящия текст гаранции ще се прилагат практически.

3.2.2.4.2 Събиране на данни за целите на националната сигурност съгласно Указ 12333

176. Както признава Съдът на ЕС в решението си по делото „Schrems II“, анализът на законите на третата държава, по отношение на която се разглежда адекватността, не следва да се ограничава до законите и практиките, позволяващи наблюдение в рамките на физическите граници на тази държава, в него следва да се включват и правните основания в законодателството на тази трета държава, които ѝ позволяват да извършва наблюдение извън нейната територия, що се отнася до данните на ЕС. Необходимите ограничения на достъпа до данни от страна на правителството следва да се простират и върху „пренасяните“ лични данни до страната, за която се признава адекватността.
177. ЕКЗД приветства издадения от НСНЛЖГС общ публичен доклад относно Указ 12333, който е публикуван през април 2021 г., но отбелязва, че посоченият доклад запазва своя общ характер, тъй като повечето констатации са класифицирани.
178. В този смисъл ЕКЗД отново подчертава значението на очакваните доклади на НСНЛЖГС относно посочения текст¹⁷⁵, като се има предвид несигурността и липсата на яснота по отношение на това

¹⁷² Вж. [УВЕДОМЛЕНИЕ НА ПРОЕКТА ЗА НАДЗОР НА НСНЛЖГС ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЧЛЕН 702 ОТ ЗАКОНА ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА НАДЗОР ВЪРХУ ВЪНШНОТО РАЗУЗНАВАНЕ \(ЗУНВР\)](#)

¹⁷³ Вж. по-горе.

¹⁷⁴ Вж. по-горе.

¹⁷⁵ По-голямата част от общият доклад относно Указ 12333 продължава да е класифицирана — само кратка публична версия е общодостъпна, както и докладът и препоръките на ЦРУ за противодействие на тероризма, извършени в съответствие с Указ 12333, които също са самочастично разсекретени.

как се е прилагал Указ 12333, както и значението на изясняването на начина, по който той ще се прилага с оглед на новия Указ 14086. Въпреки това той разбира, че по-голямата част от съдържанието на тези доклади вероятно ще остане класифицирано, така че до обществеността и до ЕКЗД няма да достигне никаква допълнителна информация относно конкретното действие на Указ 12333 и относно неговата необходимост и пропорционалност.

179. Поради това ЕКЗД би приветствал, по-специално, ако след своето завършване докладът на НСНЛЖГС относно прилагането на Указ 14086 не бъде класифициран, а остане напълно достъпен, включително в частите, в които ще се прави оценка относно начина, по който гаранциите на Указ 14086 ще се прилагат спрямо събирането на данни съгласно Указ 12333. ЕКЗД също така приканва Комисията да обърне специално внимание на посочения въпрос в рамките на бъдещите съвместни прегледи.
180. Като цяло по отношение на различните правни инструменти, с които се предвижда възможността за събиране на данни и по-нататъшния достъп до тях, както и обработката им за разузнавателните агенции на САЩ в правната рамка на САЩ, ЕКЗД би приветствал разяснения относно взаимодействието им с новия Указ 14086, като очаква гаранции, че предходните опасения, изразени в предишните становища на ЕКЗД по отношение на тях, ще се разрешат с приемането на тези нови гаранции.
181. ЕКЗД също така призовава Комисията да обърне специално внимание на посочените аспекти в рамките на бъдещите съвместни прегледи.

3.2.2.4.3 Доклад на НСНЛЖГС

182. ЕКЗД приветства факта, че в Указ 14086 се предвижда също така изискването НСНЛЖГС да изготвя доклад относно прилагането на Указа. ЕКЗД подчертава, че в този доклад следва да се включи оценка на посочената специфична възможност за събиране на данни за изброените за целенасоченото събиране цели, както и за събирането на масиви от данни, включително по технически причини, за да бъдат по-добре разбрани ключовите термини на Указ 14086 и начина, по който те се тълкуват и прилагат на практика в различните програми за надзор. Посоченият доклад ще бъде необходим и за изготвяне на оценка на начина, по който Указът ще се приложи във вътрешните процедури и политики на разузнавателните структури.

3.2.3 Гаранция В— Надзор

3.2.3.1 Въведение

183. Разузнавателните дейности на САЩ са обект на многостепенен процес на надзор. Според своята структура надзорът в САЩ може да бъде разделен на вътрешен и външен надзор. Всички разузнавателни структури разполагат с длъжностни лица по спазването и надзора, които извършват периодичен контрол на дейностите на радиоелектронното разузнаване, включително служители по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи и главни инспектори. Освен това съществуват и външни надзорни органи, като например Надзорният съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи (НЦНЛЖГС), както и Надзорният съвет по въпросите на разузнаването.
184. ЕКЗД припомня, че намеса се осъществява в момента на събиране на данните, но също и в момента, в който публичен орган получи достъп до данните за по-нататъшно обработване.

Освен това в своята съдебна практика Европейският съд по правата на човека е уточнил, че всяка намеса в правото на неприкосновеност на личния живот и в правото на защита на личните данни следва да бъде обект на ефективна, независима и безпристрастна система за надзор, която трябва да бъде осигурена или от съдия, или от друг независим орган¹⁷⁶ (напр. административен или парламентарен орган).

185. Макар че ЕСПЧ е изразил предпочитанието си осъществяването на надзора да се извършва от съдия, той не изключва възможността друг орган да поеме тази отговорност, „при условие че органът е достатъчно независим от изпълнителната власт“¹⁷⁷, както и „от органите, осъществяващи надзора, и [е] натоварен с достатъчно правомощия и компетентност, за да упражнява ефективен и непрекъснат контрол“.¹⁷⁸
186. ЕСПЧ добавя, че „начинът на назначаване и правният статут на членовете на надзорния орган“¹⁷⁹ трябва да се вземат предвид при изготвянето на оценка на независимостта.
187. ЕСПЧ също така отбелязва, че трябва да се разгледа дали дейностите на надзорния орган са открити за обществен контрол. Например това може да се осъществи, когато надзорът се отчита ежегодно пред правителството, съответно публичните доклади се внасят в парламента и се обсъждат от него¹⁸⁰.
188. Независимият надзор върху прилагането на мерките за наблюдение е взет предвид и от Съда на ЕС в решението по делото Schrems II, тъй като "[...] упражняваният от FISC контрол има за цел да се провери дали тези програми за наблюдение отговарят на целта за получаване на външно разузнавателна информация, но не се отнася до това „дали [...] лицата са определени правилно за обект на разследване с цел придобиване на разузнавателни данни“.¹⁸¹

3.2.3.2 Вътрешно наблюдение

3.2.3.2.1 Главни инспектори

189. ЕКЗД признава, че на главните инспектори е даден широк набор от разрешения, необходими за наблюдение на дейностите на радиоелектронното разузнаване. По-специално, главните инспектори имат достъп до цялата информация, необходима за изготвяне на оценка върху цялостното спазване на законодателството при работата на агенциите, включително, но не само, до законите, свързани с неприкосновеността на личния живот и защитата на данните, като те могат да издават разпореждания, както и да налагат полагане на клетва от всяко физическо лице, което има връзка с разследване на главните инспектори.

¹⁷⁶ ЕСПЧ, дело Klass и други с/у Германия, 6 септември 1978 г. (наричано по-нататък „решението на ЕСПЧ по делото Klass“), точки 17, 51.

¹⁷⁷ Решение на ЕСПЧ по делото Zakharov, параграф 258; ЕСПЧ, Iordachi and Others с/у Молдова, 10 февруари 2009 г., параграфи 40 и 51; ЕСПЧ, Dumitru Popescu с/у Румъния, 26 април 2007 г., параграфи 70—73.

¹⁷⁸ Решение на ЕСПЧ по делото Klass, параграф 56.

¹⁷⁹ Решение на ЕСПЧ по делото Zakharov, параграф 278;

¹⁸⁰ Решение на ЕСПЧ по делото Zakharov, параграф 283; ЕСПЧ, L. с/у Норвегия, 9 юни 1990 г.; ЕСПЧ, Kennedy с/у Обединеното кралство, 18 май 2010 г., параграф 166.

¹⁸¹ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 179.

190. Въз основа на изложеното по-горе ЕКЗД счита, че главните инспектори по принцип разполагат с широки правомощия за провеждане на разследване. Те обаче не разполагат с корективни правомощия с обвързваща правна сила и издават единствено необвързващи препоръки¹⁸².
191. ЕКЗД признава, че по принцип главните инспектори не са възпрепятствани при започването, провеждането или приключването на одити или разследвания, нито при издаването на разпореждания в хода на одити или разследвания, и това не им се забранява.¹⁸³ В тази връзка обаче ЕКЗД отбелязва, че главните инспектори са под властта, ръководството и контрола на съответния ръководител на службата, който може да им забрани достъп до информация, провеждане на разследване и, наред с другото, издаване на разпореждания в случаите, в които ръководителят на службата прецени, че такава забрана е необходима за запазване на националните интереси. Ръководителят на службата обаче трябва да информира компетентните комисии на Конгреса на САЩ за упражняването на посоченото правомощие.¹⁸⁴
192. ЕКЗД отбелязва, че главните инспектори могат да бъдат отстранени единствено от президента на САЩ, който трябва да информира Конгреса относно причините за това отстраняване.
193. ЕКЗД отбелязва, че механизмът за вътрешен надзор не е изменен съществено от становищата на РГ29, а след това и на ЕКЗД. Поради това, в съответствие със становище 1/2016¹⁸⁵ на РГ29, ЕКЗД като цяло счита за достатъчни въведените механизми за вътрешен надзор.

3.2.3.3 Вътрешен надзор

194. ЕКЗД отбелязва, че освен от посочените по-долу органи, дейността на разузнавателните агенции на САЩ се следи и от различни други органи в рамките на правителството на САЩ, като например Надзорния съвет по въпросите на разузнаването (НСВР) или комисиите в Конгреса. Комисиите в Конгреса могат да извършват собствени разследвания и да изготвят доклади.

3.2.3.3.1 Надзорен съвет по въпросите на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи (НСНЛЖГС)

195. ЕКЗД признава цялостната надзорна роля на НСНЛЖГС по отношение на новия механизъм за защита и прилагането на Указ 14086.
196. На първо място, неговите нови функции включват консултации с Министъра на правосъдието относно назначаването на съдиите от Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, и специалните адвокати. На второ място, НСНЛЖГС ще извършва годишен преглед на процеса на правна защита, т.е. на обработването на отговарящите на условията жалби от механизма за защита. Това включва въпроса дали СДНР и Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, обработват своевременно отговарящите на условията жалби, дали получават пълен достъп до необходимата информация и дали работят в съответствие с Указ 14086, както и дали структурите на разузнаването спазват решенията, взети от служителя

¹⁸² Проект на решение, съображение 105.

¹⁸³ Закон за главния инспектор (Inspector General Act) от 1978 г., § 3 (a).

¹⁸⁴ Вж. напр. Закон за главния инспектор (Inspector General Act) от 1978 г., § 8 (на Министерството на отбраната); § 8E (на Министерството на правосъдието), § 8G (d)(2)(A),(B) (на АНС); 50. U.S.C. § 403q (b) (на ЦРУ); Закон за разрешаване на разузнавателни дейности за финансовата 2010 година (Intelligence Authorization Act For Fiscal Year 2010), Sec 405(f) (на структурите на разузнаването).

¹⁸⁵ Становище 01/2016 г. на РГ29.

по защита на гражданските свободи и Съда, извършващ съдебен контрол на защитата на данните.

197. Освен това, разузнавателните агенции трябва да се консултират с НСНЛЖГС при актуализиране на своите вътрешни политики и процедури за прилагането на Указ 14086. В допълнение, Надзорният съвет ще извършва прегледи на актуализираните политики и процедури и ще изготвя оценка за тяхното съответствие с Указ 14086¹⁸⁶. Въпреки че констатациите на съвета не са обвързващи *stricto sensu*, ръководителят на всяка от разузнавателните структури е длъжен внимателно да вземе под внимание и да изпълни в съответствие с приложимото право всички препоръки, съдържащи се във всеки такъв преглед, или да ги уреди по друг начин¹⁸⁷. При условие че проектът на решението се приеме, ЕКЗД приканва Комисията при бъдещите прегледи да обърне специално внимание на това дали препоръките на НСНЛЖГС са били изпълнени на равнището на агенциите и по какъв начин.
198. ЕКЗД припомня, че поради своята независимост Надзорният съвет се „насърчава“, но не и задължава да извърши преглед за установяване на това дали предвидените в Указ 14086 гаранции са надлежно взети под внимание и дали разузнавателните структури са спазили изцяло изискванията на процеса на правна защита. Въпреки това, ЕКЗД разбира, че Надзорният съвет отбелязва в своето допълнително обяснение до Комитета и в публичното пространство¹⁸⁸, че ще изпълнява своята роля, предвидената в Указ 14086.
199. Освен това ЕКЗД приветства факта, че е предвидено резултатите от докладите на НСНЛЖГС да бъдат публично оповестени. Като се има предвид, че различните органи в рамките на механизма за защита и органите на разузнавателните структури по принцип трябва да изпълняват препоръките в докладите на Надзорния съвет или да ги уреждат по друг начин, ЕКЗД признава, че тези препоръки играят важна роля за гарантиране на неприкосновеността на личния живот.
200. ЕКЗД отбелязва, че достъпът до информация от страна на Надзорният съвет е ограничен, ако президентът на САЩ разреши провеждането на „секретни действия“¹⁸⁹ от страна на отдели, агенции или структури на правителството на САЩ.¹⁹⁰
201. Както и в предходните си становища ЕКЗД счита, че в качеството си на независим орган, чиито препоръки имат важен принос за реформите в САЩ и чиито доклади са особено полезен източник за разбиране на функционирането на различните програми за надзор, НСНЛЖГС е съществена част от надзорната структура.
202. Въпреки това в своя 3-ти годишен съвместен преглед на предходния Щит за личните данни в отношенията между ЕС и САЩ ЕКЗД изрази съжалението си, че Надзорният съвет е представил на ЕКЗД единствено информацията, която е била предоставена и на обществеността. Освен това беше изразено съжаление относно липсата на допълнителни доклади от страна на съвета по отношение на ПИД-28, които да представляват продължение на първия му доклад, с цел

¹⁸⁶ Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка iv) и раздел 2, буква с), подточка v).

¹⁸⁷ Указ 14086, раздел 2, буква с), подточка v), буква В).

¹⁸⁸ [https://documents.pclob.gov/prod/Documents/EventsAndPress/4db0a50d-cc62-4197-af2e-2687b14ed9b9/Trans-Atlantic%20Data%20Privacy%20Framework%20EO%20press%20release%20\(FINAL\).pdf](https://documents.pclob.gov/prod/Documents/EventsAndPress/4db0a50d-cc62-4197-af2e-2687b14ed9b9/Trans-Atlantic%20Data%20Privacy%20Framework%20EO%20press%20release%20(FINAL).pdf)

¹⁸⁹ Съгласно 50 U.S.C. §3093(e)(1) терминът „секретно действие“ означава дейност или дейности на правителството на Съединените щати за оказване на влияние върху чуждестранни политически, икономически или военни условия, при които се цели ролята на правителството на Съединените щати да не бъде очевидна или публично призната, но не включва (1) дейности, чиято основна цел е придобиване на разузнавателна информация, традиционни дейности по контраразузнаване [...].

¹⁹⁰ 42 U.S.C. § 2000ee (g) (5); 50 U.S. Code § 3093(a)

представянето на допълнителните елементи относно начина на прилагане на гаранциите на ПИД-28, както и общ актуализиран доклад относно член 702 от ЗУНВР.

203. Ето защо ЕКЗД приветства изявлението на НСНЛЖГС, че в близко бъдеще може да се очаква публикуването на последващ доклад относно член 702 от ЗУНВР. Освен това ЕКЗД изразява своето удовлетворение, че Надзорният съвет информира относно своя ангажимент да разреши докладите във връзка с Указ 14086 да станат общодостъпни. ЕКЗД обаче припомня, че публикуването на некласифицирани доклади се регулира от законодателството на САЩ и трябва да бъде съгласувано с агенциите на разузнавателните структури, като съвета не може по своя собствена инициатива да взима решения.
204. Ето защо, ако проектът на решението бъде приет, ЕКЗД припомня, че при бъдещи прегледи на рамката за защита на данните между ЕС и САЩ експертите с разрешение за достъп на ЕКЗД следва да могат да преглеждат допълнителни документи, както и при необходимост да обсъждат допълнителни класифицирани елементи, за да се гарантира, че по информацията в докладите може да се изготви подходяща оценка, като се вземат предвид съответните интереси на националната сигурност и приложимата защита на неприкосновеността на личния живот.
205. ЕКЗД приветства независимостта на НСНЛЖГС и надзора на националните разузнавателните структури, които трябва да се съобразяват с препоръките на съвета или да ги въведат по друг начин, като това ще бъде посочено в доклада на Надзорния съвет до Конгреса на САЩ.
206. Като се имат предвид изискванията на ЕСПЧ по отношение на обществения контрол¹⁹¹, според които докладите на надзорния орган трябва да се представят на парламента и да се обсъждат от него, ЕКЗД счита за достатъчно НСНЛЖГС да представя своите доклади на президента на САЩ не по-рядко от веднъж на полугодие и по-специално на парламентарните комисии в Сената и Камарата на представителите¹⁹², които представляват парламентарните органи на САЩ.

3.2.3.3.2 Съд по надзора върху външното разузнаване на Съединените щати (СНВР)

207. Съдът по надзора върху външното разузнаване на Съединените щати отговаря за надзора на събирането на лични данни съгласно член 702 от ЗУНВР¹⁹³, като решенията на СНВР могат да бъдат обжалвани пред Апелативния съд по надзора върху външното разузнаване (АСНВР).
208. СНВР извършва контрол върху процеса на сертифициране на събирането на външно разузнавателна информация съгласно член 702 от ЗУНВР, като разрешава електронно наблюдение, физическо претърсване и други действия по разследване за целите на събирането на външно разузнавателна информация.¹⁹⁴ СНВР също така разрешава процедурите за определяне на обектите на разследване, за свеждане до минимум на сертификатите, които са правно обвързващи за разузнавателните агенции на САЩ, и за тяхното търсене.¹⁹⁵ Ако СНВР установи, че изискванията не са изпълнени, той може изцяло или от части да откаже сертифицирането и да изиска изменение на процедурите.

¹⁹¹ Решение на ЕСПЧ по делото Zakharov, точка 283, ЕСПЧ, L. с/у Норвегия, 9 юни 1990 г.; ЕСПЧ, Kennedy с/у Обединеното кралство, 18 май 2010 г., точка 166.

¹⁹² 42 U.S.C. §2000ee, (e).

¹⁹³ 50 U.S.C. 1881 (a)

¹⁹⁴ www.fisc.uscourts.gov/about-foreign-intelligence-surveillance-court

¹⁹⁵ 50 U.S.C. 1881a (i)

209. При установяване на нарушения на процедурите за определяне на обектите на разследване СНВР може да нареди на съответната разузнавателна агенция да предприеме правни действия за защита.¹⁹⁶ Тези правни средства за защита варират от индивидуални до структурни мерки, например от прекратяване на събирането на данни и заличаването на незаконно получените данни до промяна на практиките за събиране на данни, включително по отношение на предоставянето на насоки и обучението на персонала.
210. ЕКЗД признава, че в Указ 14086 се предвижда служителят по защита на гражданските свободи и Съдът, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, да докладват относно нарушенията на Заместник министъра на правосъдието по въпросите на националната сигурност, който докладва тези нарушения на СНВР.¹⁹⁷
211. Както се отбелязва от Съдът на ЕС в решението по делото „Schrems II“, СНВР не дава разрешение за отделни мерки за наблюдение; а за програми за наблюдение¹⁹⁸. Поради това ЕКЗД продължава да изразява своите опасения, че СНВР не осигурява ефективен съдебен надзор върху целевото събиране от лица, които не са американски граждани, като изглежда, че този въпрос не се решава от новия Указ 14086.
212. По отношение на предварителното независимо разрешение¹⁹⁹ за наблюдение съгласно член 702 от ЗУНВР, ЕКЗД изразява своето съжаление, че според разбиранията му съгласно проекта на решението²⁰⁰ и обясненията, предоставени от правителството на САЩ, изглежда, че когато СНВР сертифицира програмите, разрешаващи целевото събиране от лица, които не са американски граждани, той не се обвързва с допълнителните гаранции на Указ 14086. Според ЕКЗД допълнителните гаранции, които се съдържат в този указ, следва все пак да бъдат взети предвид в този случай. ЕКЗД припомня, че докладите на НСНЛЖГСбиха били особено полезни, за изготвяне на оценка относно начина на прилагане на гаранциите на Указ 14086 и начина на прилагане на тези мерки за защита при събирането на данни съгласно член 702 от ЗУНВР.

3.2.4 Гаранция Г — Физическите лица трябва да разполагат с ефективни правни средства за защита

213. ЕКЗД припомня, че ефективните и приложими права на физическите лица са от основно значение за установяването на адекватно ниво на защита на данните в трета държава. Субектите на данни трябва да разполагат с ефективно правно средство за защита на своите права, когато считат, че са или са били нарушени. В решението си по делата „Schrems I“ и „Schrems II“ Съдът на ЕС обяснява, че „правна уредба, в която не се предвижда никаква възможност правният субект да използва правни средства за защита, за да получи достъп до засягащи го лични данни или да поправи или заличи такива данни, не зачита същественото съдържание на основното право на ефективна съдебна защита, признато в член 47.“²⁰¹

¹⁹⁶ 50 U.S.C. § 1803 (h)

¹⁹⁷ Указ 14086, раздел 3, буква с), подточка i), буква D); Указ 14086, раздел 3, буква d), подточка i), буква F)

¹⁹⁸ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 179.

¹⁹⁹ По отношение на събирането на масиви от данни съгласно Указ 12333 в случаите, в които СНВР не е компетентен, ЕКЗД се опасява, че няма наличен процес на предварително разрешаване за събиране на масиви от данни (вж. също Гаранция Б).

²⁰⁰ Проект на решение, съображение 165.

²⁰¹ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems I“, точка 95; Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 187.

214. Системата на САЩ, свързана със съдебните средства за защита, съдържа важно ограничение, което затруднява търсенето на правна защита по съдебен ред пред общите съдилища срещу мерките за наблюдение, предприети от правителството на САЩ. В Конституцията на САЩ от физическите лица се изисква да докажат своя правен интерес, т.е. да докажат „конкретна, специфична и действителна или непосредствена вреда“.²⁰² В случаите на наблюдение посоченото изискване изглежда се анулира от липсата на уведомление, предоставено на подложените на наблюдение лица, дори след като посочените мерки вече не са в сила.
215. В този смисъл ЕКЗД приветства факта, че с Указ 14086 се създава специален механизъм за правна защита за разглеждане и решаване на жалби от физически лица, които не са граждани на САЩ, относно дейностите на радиоелектронното разузнаване на САЩ. При този нов механизъм не се прилага изискването за доказване на правен интерес: в съответствие с раздел 4, буква к), подточка ii) от Указ 14086 не е необходимо ищецът да доказва, че неговите данни действително са били обект на радиоелектронното разузнаване на САЩ. Така субектите на данни могат да използват предвидените в Указ 14086 гаранциите, включително тези, които са предвидени в други съответни закони и разпоредби, както е посочено в раздел 4, буква d), подточка iii) от Указ 14086.²⁰³ В това отношение с новия механизъм се добавя възможност за защита, която иначе не би съществувала.
216. Новият механизъм се състои от 2 нива: Съгласно първото ниво физическите лица могат да подават жалба до служителя по защита на гражданските свободи (СЗГС) в Службата на директора на Националното разузнаване (СДНР). Съгласно второто ниво физическите лица разполагат с възможност за обжалване на решението на служителя по защита на гражданските свободи пред новосъздаден орган, така нареченият Съд, извършващ съдебен контрол на защитата на данните (СКЗД). Следващите раздели са основно насочени към второто ниво на механизма за правна защита. ЕКЗД счита, че в качеството си на длъжностно лице служителят по защита на гражданските свободи не разполага с достатъчна степен на независимост от изпълнителната власт и поради тази причина не може сам по себе си да изпълни адекватно произтичащите от член 47 от Хартата изисквания. Комисията потвърди няколкократно тази оценка.

3.2.4.1 Възможно ли е създаването на СКЗД въз основа на указ само по себе си да бъде достатъчно

217. СКЗД не е обикновен съд, създаден от Конгреса съгласно член III от Конституцията на САЩ, а се основава на указ, издаден от президента на САЩ. Въпреки че ЕКЗД осъзнава и като цяло приветства основното съображение, а именно избягването на изискването за доказване на правен интерес (вж. също параграф 215), това повдига основен въпрос: Възможно ли е (като цяло) такъв механизъм за правна защита да отговаря на изискванията на член 47 от Хартата? Съгласно посочената разпоредба всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са нарушени, има право на ефективно правно средство за защита пред предварително установения със закон съд.
218. В английската формулировка на член 47 от Хартата става въпрос за „трибунал“, докато в други езикови версии се предпочита думата „съд“.²⁰⁴ В решението по делото „Schrems II“ Съдът на ЕС

²⁰² Clapper c/y Amnesty International USA, 568 U.S. 398 (2013) II. стр. 10.

²⁰³ В раздел 5, буква h) от Указ 14086 изрично се дава право на субектите на данни да подават жалби в съответствие с механизма за правна защита.

²⁰⁴ Например „Gericht“ в немската езикова версия.

потвърждава, че „правните субекти трябва да разполагат с възможността да използват правни средства за защита пред независим и безпристрастен съд, за да получат достъп до отнасящи се до тях лични данни или да поправят или заличат такива данни“.²⁰⁵ Въпреки това, в същия контекст на изготвяне на оценка относно адекватността на нивото на защита на данните, Съдът на ЕС счита, че ефективна съдебна защита срещу такива намеси може да бъде осигурена не само от съд, но и от орган, който предлага гаранции, по същество равностойни на тези, изисквани от член 47 от Хартата.²⁰⁶ По същия начин в ЕКПЧ се предвижда, че „всеки, чиито права и свободи, са нарушени, има право на ефикасни правни средства за тяхната защита пред съответните национални власти“²⁰⁷, които не е задължително да са съдебни органи, както последователно се постановява в ЕКПЧ.²⁰⁸ От значение за този орган по отношение на оценката на ефективността на правните средства са по-скоро правомощията и процедурните гаранции, които органите притежават, по-специално тяхната независимост от изпълнителната власт и гарантирането на справедливостта на производството.²⁰⁹ Оказва се, че и двете съдилища не основават оценката си на чисто формални критерии, като приемат съществени гаранции за решаващи.

219. В решението по делото „Schrems II“ Съдът на ЕС обръща специално внимание на ефективната правна защита в областта на достъпа до личните данни за целите на националната сигурност. ЕКЗД отбелязва, че по този начин обаче Съдът на ЕС не обсъжда елемента, свързан с „предварително установения със закон съд“ в член 47 от Хартата, въпреки че механизмът на омбудсмана на щита за личните данни също не се основава на американското законоустановено право. Вместо да разгледа този въпрос, Съдът на ЕС изготви оценка относно различни аспекти на своята оценка за адекватност, като например липсата на корективни правомощия. По този начин решението по делото „Schrems II“ не дава никакви насоки относно оценката на „предварително установения със закон съд“ в съответствие с член 47 от Хартата. Съществуват обаче и други решения, в които Съдът на ЕС е коментирал този въпрос. Като се придържа към съответната постоянната практика на ЕСПЧ, Съдът на ЕС припомня в своите дела C-487/19 и C-132/20, че причината за въвеждането на термина „предварително установен със закон съд“ е да се гарантира, че организацията на съдебната система в демократичните общества не зависи от преценката на изпълнителната власт, а се урежда със закон, издаден от законодателя в съответствие с правилата, уреждащи неговата компетентност.²¹⁰ Както може да се установи от посоченото твърдение, правото на предварително установен със закон съд е много тясно свързано с гаранцията за независимост.
220. На този фон ЕКЗД стига до заключението, че сам по себе специфичният механизъм за правна защита, създаден съгласно Указ 14086, е достатъчен в рамките на изготвянето на оценка относно адекватността на нивото на защита, за разлика от правната защита в съдилищата по член III. Анализът на равнището на защита в това отношение зависи от това дали гаранциите, предвидени в Указ 14086 и допълнени от Постановлението на МП, гарантират в достатъчна степен независимостта на СКЗД по отношение на другите власти.

²⁰⁵ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 194.

²⁰⁶ Вж. решението на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 197.

²⁰⁷ Член 13 от ЕКПЧ.

²⁰⁸ Решение на ЕСПЧ по делото Klass, точка 67; Решение на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 359.

²⁰⁹ Решение на ЕСПЧ по делото Klass, точка 67; Решение на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 359.

²¹⁰ Вж. решение на Съда на ЕС по дело C-487/19, от 6 октомври 2021 г., W.Ż, ECLI:EU:C:2021:798 и решение по дело C-132/20 от 29 март 2022 г., Getin Noble Bank S.A., ECLI:EU:C:2022:235, точка 129 и точка 121.

221. Комисията следва да следи непрекъснато цялостното и ефективно прилагане на правилата, установени в Указ 14086 и допълнителните разпоредби към него, по-специално тези, с които се цели насърчаване на независимостта на СКЗД. Освен това всички изменения на рамката следва да се прегледат внимателно за установяване на въздействието им върху оценката на Комисията съгласно проекта на решение. В тази връзка ЕКЗД отбелязва, че промените в Указ 14086 и в Постановлението на МП могат да доведат до приемането на незабавно приложими актове за изпълнение, с които да се спре, отмени или измени решението относно адекватното ниво на защита.²¹¹

3.2.4.2 Независимост в достатъчна степен от изпълнителната власт

222. В своето решение по делото „Schrems II“ Съдът на ЕС подчертава, че независимостта на съда или на органа трябва да се гарантира, особено от страна на изпълнителната власт, с всички необходими гаранции, включително по отношение на условията за уволнение или отмяна на назначение. По-конкретно, Съдът на ЕС критикува факта, че омбудсманът се назначава от държавния секретар, пред който директно се отчита. Омбудсманът се счита за неразделна част от Държавния департамент на САЩ. Съдът на ЕС също така постанови, че не съществуват конкретни гаранции за уволнението или отмяната на назначението на омбудсмана, което подлага на риск независимостта на омбудсмана от изпълнителната власт.
223. ЕКЗД признава, че разпоредбите на Указ 14086 и допълващото го Постановление на МП не налагат на СКЗД задължение за представяне на отчети пред главния прокурор, както се предполага в отношенията между началник и подчинен. СКЗД също така не подлежи на „ежедневен надзор“ от страна на главния прокурор²¹². Тези гаранции представляват значително подобрение в сравнение с Щита за личните данни. Въпреки това СКЗД е създаден в рамките на изпълнителната власт, по-конкретно в рамките на Министерството на правосъдието. Поради тази причина прилагането на гаранциите на практика и тяхното ефективното функциониране ще бъдат от решаващо значение при определянето на това дали, въпреки че не е неразделна част от Министерството на правосъдието, като структура, намираща се в рамките на изпълнителната власт, може да се счита, че СКЗД е достатъчно независим и на практика. ЕКЗД призовава Комисията да следи внимателно дали посочените гаранции се отразяват изцяло и на практика. Освен това ЕКЗД предлага изясняване на термина „ежедневен надзор“, така че „съдиите“ от СКЗД да не подлежат на никакъв надзор. Комисията потвърди, че „ежедневният надзор“ трябва да се разбира в този смисъл.
224. В допълнение към посочените гаранции, се предвиждат определени мерки за защита по отношение на назначаването и освобождаването на „съдиите“ на СКЗД в РЗЛД в отношенията между ЕС и САЩ. Макар че тяхното назначаване се извършва от главния прокурор, то се основава на критериите, прилагани за оценка на кандидатите за федерални съдии, и включва консултация с НСНЛЖГС. Освобождаването на „съдии“ преди изтичането на мандата им или поради текущо производство е възможно единствено при строго определени обстоятелства, които според разбиранията на ЕКЗД, са разработени съгласно модела на разпоредбите, приложими за федералните съдии.²¹³ Прилагането на тези правила представлява по-нататъшна стъпка за укрепване на независимата позиция на СКЗД, за което изпълнението им на практика отново ще бъде от решаващо значение. От самия проект на решение обаче не става ясно дали и по какъв начин в Съединените щати ще се следи за спазването на тези изисквания. Въз основа на

²¹¹ Проект на решение, съображение 212.

²¹² Постановление на МП, § 201.7 (d).

²¹³ Указ 14086, раздел 3, буква d), подточка iv); Постановление на МП § 201.7.

допълнителните разяснения, предоставени от Комисията и правителството на САЩ, ЕКЗД остава с впечатлението, че НСНЛЖГС може да разгледа посочените разпоредби в своя годишен преглед на процеса за правна защита и че в отговорността за следене и гарантиране на спазването на всички правни изисквания на главния инспектор в рамките на Министерството на правосъдието се включват изискванията на Указ 14086 и разпоредбите за създаване на СКЗД. ЕКЗД приканва Комисията да изясни посочения аспект в проекта на решението. С оглед на посоченото Комисията следва да вземе предвид тези гаранции при наблюдение на действителната практика на обработване на личните данни съгласно проекта на решението.

225. В проекта на решението не се разглежда въпросът дали и при какви условия президентът на САЩ разполага с правото да освобождава или отстранява „съдии“ от СКЗД. Според разбиранията на ЕКЗД такова правомощие няма да съществува, както беше обяснено от Европейската комисия и потвърдено от представители на правителството на САЩ. Комитетът предлага изясняване на този аспект в решението относно адекватното ниво на защита.
226. „Съдиите“ на СКЗД се назначават за срок от четири години с възможност за подновяване, като към момента на първоначалното им назначаване не трябва да са били служители в рамките на изпълнителната власт през предходните две години.²¹⁴ По време на мандата им като „съдии“ в СКЗД те не трябва да имат никакви други официални задължения или работни взаимоотношения в рамките на правителството на САЩ.²¹⁵ Въпреки това, за разлика от федералните съдии на САЩ, те могат да участват в извънсъдебни дейности, включително стопански дейности, финансови дейности, дейности за набиране на средства с нестопанска цел, доверителни дейности и правоприлагане, когато посочените дейности не възпрепятстват безпристрастното изпълнение на техните задължения или на ефективността или независимостта на СКЗД.²¹⁶ Независимостта на съдебната власт не произтича само от липсата на инструкции, а и от личната независимост. От значение в този смисъл са фактори като например мандат, възможност за преназначаване и потенциал за конфликт на интереси. Предвиденият в Указ 14086 и съответно в Постановлението на МП четиригодишен мандат макар и да е по-кратък от мандата на съдиите от Съда на ЕС (шест години с възможност за преназначаване) и ЕСПЧ (девет години без възможност за преназначаване), сам по себе си не поражда сериозни опасения. ЕКЗД не е запознат със съдебна практика, която в този случай да налага минимален мандат²¹⁷. ЕКЗД също така признава, че възможността за участие в извънсъдебни дейности е обвързана с условието, че по-просто казано те не водят до конфликт на интереси, който да компрометира задълженията на СКЗД. Допълнителните обяснения на правителството на САЩ водят до разбиране от страна на ЕКЗД, че посочените изисквания също подлежат на преглед и наблюдение от страна на НСНЛЖГС и Главния инспектор на Министерството на правосъдието (вж. параграф 226 по-горе). Начинът, по който това изискване ще се прилага и доказва на практика, също така следва да бъде разгледан като част от съвместните прегледи.
227. Съгласно раздел 3, буква d), подточка i), буква в) от Указ 14086 всички „съдии“ от СКЗД трябва да притежават разрешения за достъп до класифицирана информация, т.е. да изпълняват своята същинска функция за произнасяне по дела, свързани с националната сигурност.²¹⁸ В противовес

²¹⁴ Постановление на МП, § 201.3 (а).

²¹⁵ Постановление на МП, § 201.3 (с).

²¹⁶ Постановление на МП, § 201.7 (с).

²¹⁷ Вж. също, *mutatis mutandis*, ЕСПЧ (голям състав), дело *Centrum För Rättvisa* с/у Швеция, 25 май 2021 г., точка 346.

²¹⁸ Вж. също Постановление на МП, § 201.11 (b) и Проект на решение, съображение 177.

на посоченото в някои европейски закони и подзаконови нормативни актове, свързани с достъпа до класифицирана информация, съдиите са освободени от изискването за достъп до класифицирана информация, доколкото те изпълняват своите функции, тъй като се счита, че подобен контрол може да влезе в противоречие с независимостта на съдебната власт.²¹⁹ Според обясненията на правителството на САЩ, макар и кандидатите за съдебно назначение в съдилищата на САЩ да преминават през задълбочено проучване за надеждност след като бъдат назначени за федерални съдии в съдилищата на САЩ, не съществува изискване към федералните съдии, според което те да трябва да получават достъп до имаща връзка с делото класифицирана информация.

228. ЕКЗД е на мнение, че изложените обстоятелства отчасти разкриват различията между позицията и статута на федералния съдия на САЩ и „съдията“ от СКЗД. Предвидените гаранции обаче не дават основание за съмнение в независимостта на СКЗД. В случай на приемане на проекта на решението ЕКЗД призовава Комисията да постави като приоритет посочените гаранции по време на първия съвместен преглед на РЗЛД в отношенията между ЕС и САЩ. Освен това ЕКЗД очаква от Комисията да предприеме последващи действия по отношение на своя ангажимент за спиране, отмяна или изменение на решението, ако бъде прието, в случай че изпълнителната власт на САЩ реши да ограничи включените в Указа гаранции²²⁰.

3.2.4.3 Правомощия на СКЗД

3.2.4.3.1 Достъп до информация

229. Ефективната правна защита изисква от съда да разполага с достатъчно правомощия за провеждане на разследване, за да преразгледа оспорваната мярка. В решението по делото „Kadi II“ Съдът на ЕС постанови във връзка с член 47 от Хартата, че съдилищата на Европейския съюз трябва да гарантират, че решението почива на достатъчно солидна фактическа база.²²¹ Съдът на ЕС заявява, че „съдът на Съюза трябва да извърши тази проверка, като при необходимост поиска от компетентния орган на Съюза да представи данни или доказателства, поверителни или не, които са от значение за целите на нейното извършване“²²², като „тайната или поверителността [...] не може да бъде противопоставена“²²³.
230. В съответствие със съображение 181 от проекта на решението СКЗД преразглежда взетите от служителя по защита на гражданските свободи решения въз основа поне на протокола от разследването на служителя по защита на гражданските свободи, както и на всякаква информация и становища, предоставени от жалбоподателя, специалния адвокат или разузнавателната агенция. В проекта на решението се посочва още, че СКЗД има достъп до цялата необходима информация, която може да получи от страна на служителя по защита на гражданските свободи. Това се основава на разпоредбата на § 201.9, буква b) от Постановлението на МП, с която DPRC се упълномощава да „поиска от Службата за гражданските свободи и неприкосновеността на личния живот към СДНР да направи допълнителни фактически констатации, когато това е необходимо, за да може прегледът да се извърши от съдиите на СКЗД“. Според разбиранията на ЕКЗД така извършената от СКЗД оценка по никакъв начин не се

²¹⁹ Например § 2(3) от Закона за достъп до класифицирана информация в Германия.

²²⁰ Проект на решение, съображение 212.

²²¹ Съд на ЕС, Съединени дела C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, Европейска комисия и други с/у Yassin Abdullah Kadi, решение от 18 юли 2013 г. (наричано по-нататък „решението на Съда на ЕС по делото Kadi II“), точка 119.

²²² Решение на Съда на ЕС по делото „Kadi II“, точка 120.

²²³ Решение на Съда на ЕС по делото „Kadi II“, точка 125.

ограничава до констатациите, направени от служителя по защита на гражданските свободи на първото равнище на новия механизъм за правна защита. Напротив, СКЗД може да потърси както допълнителна правна информация, така и, което е от голямо значение, допълнителни фактически обстоятелства за своя анализ относно установяването на попадащи в обхвата нарушения. В същото време ЕКЗД отбелязва, че тези като цяло разширени правомощия за провеждане на разследване не включват в обхвата си пряк достъп до данните, съхранявани за физическото лице. Комисията обясни, че служителят по защита на гражданските свободи винаги ще действа като посредник, когато СКЗД изисква допълнителна информация. Поради това достъпът на СКЗД до информацията, която е необходима за независимото произнасяне относно молбата за преразглеждане, зависи до известна степен от предоставянето на необходимата информация от страна на служителя по защита на гражданските свободи. ЕКЗД признава, че служителят по защита на гражданските свободи има задължението да „предоставя необходимата подкрепа“ на СКЗД, а разузнавателните агенции са длъжни да предоставят на служителя по защита на гражданските свободи достъп до информацията, която е необходима за извършване на прегледа на СКЗД²²⁴. ЕКЗД обаче също така отбелязва, че самият служител по защита на гражданските свободи не е независим, като той провежда първоначалното разследване относно жалбата на първия етап от процедурата за правна защита. Поради това ЕКЗД приветства факта, че по време на своите годишни прегледи на механизма за правна защита НСНЛЖГС ще проверява дали СКЗД разполага с пълен достъп до цялата необходима информация²²⁵. Освен това ЕКЗД приканва Комисията да включи посоченият аспект и в съвместните прегледи, в случай, че проектът на решението се приеме, за да се проучат на практика последиците от тази система.

3.2.4.3.2 Правомощия за предприемане на коригиращи мерки

231. Един от основните недостатъци на Щита за личните данни, който доведе до обявяването му за невалиден от Съда на ЕС в решението по делото „Schrems II“, е липсата на правомощия за предприемане на коригиращи мерки с обвързваща правна сила от страна на омбудсмана. Съдът на ЕС констатира, че „в посоченото решение не се указва, че този омбудсман е оправомощен да взема обвързващи решения по отношение на тези структури“.²²⁶ Единственият (политически) ангажимент от страна на правителството на САЩ, че разузнавателните структури ще коригират всяко нарушение на приложимите правила, установено от омбудсмана, не е достатъчен, за да гарантира ниво на защита, което по същество е равностойно на гарантираното в член 47 от Хартата.
232. Затова пък при новия механизъм за правна защита решенията, взети от служителя по защита на гражданските свободи и от СКЗД, имат обвързващо действие.²²⁷ От една страна, ЕКЗД признава, че това правомощие не се ограничава до конкретни мерки, а позволява „подходящо коригиране“ до „пълна правна защита“ от установено попадащо в обхвата нарушение. Поспециално в раздел 4, буква а) от Указ 14086 изрично се споменава заличаването на неправомерно събрани данни. От друга страна, ЕКЗД отбелязва, че формулировката на раздел 4, буква а) от Указ 14086 е причина за известна несигурност по отношение на процеса на определяне на такова „подходящо коригиране“. Макар че мярката следва да е предназначена за цялостна защита от нарушението, следва да се вземат предвид и „начините, по които

²²⁴ Указ 14086, раздел 3, буква с), подточка i), буква Н, както и раздел 3, буква d), подточка iii).

²²⁵ Указ 14086, раздел 3, буква е), подточка i).

²²⁶ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точка 196.

²²⁷ Съответно Указ 14086, раздел 3, буква с), подточка ii), както и раздел 3, буква d), подточка ii).

обичайно се разглеждат нарушения от посочения вид”.²²⁸ Значението и обхватът на посоченото изискване са неясни. Поради това ЕКЗД приканва Комисията да наблюдава внимателно приетите на практика коригиращи мерки.

3.2.4.4 Внасяне на жалба в рамките на новия механизъм за правна защита

233. Създаденият съгласно Указ 14086 механизъм за правна защита е приложим само за отговарящите на условията жалби, изпратени от съответния публичен орган в отговарящата на условията държава, относно дейностите на радиоелектронното разузнаване на Съединените щати за всяко попадащо в обхвата нарушение.²²⁹ Следователно, възползването от посочената правна защита, изисква изпълнението на няколко условия.

3.2.4.4.1 Определяне на държавата като отговаряща на условията

234. На първо място, държавата или организацията за регионална икономическа интеграция, от която данните са били предадени на Съединените щати, трябва да е била определена като държава, отговаряща на условията, преди предаването на данните, на което се основава жалбата.²³⁰ Очевидно е от съществено значение предвиденият механизъм за правна защита да е на разположение при влизането в сила на решението относно адекватното ниво на защита. Съответно в съображение 196 от проекта на решението се предвижда, че влизането в сила на решението зависи, наред с другото, от определянето на Съюза като отговарящ на условията орган за целите на механизма за правна защита. Всъщност Комисията изглежда приема, че определянето ще се случи преди приемането на решението, тъй като проектът вече включва запазено място за определянето на ЕС от страна на главния прокурор²³¹ (за разлика от включването на определянето като предварително условие в разпоредителната част на проекта на решението).

3.2.4.4.2 Неблагоприятно въздействие върху интересите, отнасящи се до неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи, както и върху „основателността“

235. „Отговарящата на условията жалба“ трябва да се основава на твърдяно „попадащо в обхвата нарушение“, от което на свой ред се изисква да е нарушение, което засяга по неблагоприятен начин личния живот и гражданските свободи на жалбоподателя²³². Според разбиранията на ЕКЗД, основаващи се на допълнителни обяснения от страна на Комисията, в термина „неблагоприятно въздействие“ не се предполага никаква форма на ограничение по отношение на допустимостта на жалбата. Както се отбеляза от Комисията, такова неблагоприятно въздействие би се отнасяло по-скоро до всяка жалба, свързана с обработването на лични данни за дейностите на радиоелектронното разузнаване в нарушение на разпоредбите, посочени в раздел 4, буква d), подточка iii), напр. гаранциите на Указ 14086. ЕКЗД изразява своето съжаление, че посоченото не се уточнява в текста на проекта на решението, и приканва Комисията да изясни допълнително понятието „под неблагоприятно въздействие“, за да се гарантира, че всяко нарушение на правата на субектите на данни, подлежи на оценяване и

²²⁸ Указ 14086, раздел 4, буква а).

²²⁹ Указ 14086, раздел 3, буква а).

²³⁰ Указ 14086, раздел 4, буква d), подточка i), раздел 4, буква к), подточка i).

²³¹ Проект на решение, бележка под линия 320.

²³² Указ 14086, раздел 4, буква к), подточка i), както и раздел 4, буква d), подточка ii).

коригиране и че не съществува равнище на „тежест“, което трябва да се докаже, за да се получи достъп до защита и подходящо коригиране.

236. Както вече беше споменато, жалбата по Указ 14086 не изисква от ищеца доказване на основателност (вж. параграф 215)²³³. ЕКЗД приветства разяснението в раздел 4, буква к) от Указ 14086, че ще се прилага „тест за потенциална възможност“ и че не е необходимо жалбоподателят да доказва, че данните му действително са били достъпни чрез дейностите на радиоелектронното разузнаване. Създаването на механизъм за правна защита представлява важна стъпка, тъй като изискването за основателност силно затруднява оспорването на мерките за наблюдение пред обикновените съдилища в Съединените щати.
237. Въз основа на посоченото, ЕКЗД не счита, че чрез прибягването до общите съдилища, към които препраща и проектът на решението²³⁴, се предлага адекватно ниво на защита²³⁵. ЕКЗД припомня в това отношение своите опасения, които вече многократно е изразявал във връзка с изискването за доказване на правен интерес пред общите съдилища²³⁶. Освен това, въз основа на допълнителни изявления от страна на правителството на САЩ, ЕКЗД разбира, че въпреки че Указ 14086 не изключва възможността за прибягване към съдилища с обща компетентност, остава неясен начинът, по който тези съдилища биха приложили настоящия указ. Посоченият въпрос може да се разгледа допълнително по време на бъдещите прегледи, в случай че проектът на решението се приеме.

3.2.4.4.3 Процедура по внасяне на жалба

238. По принцип ЕКЗД одобрява процедурата за направление на жалбите чрез надзорните органи на държавите членки и продължава да смята, че установяването на самоличността на жалбоподателя следва да се извършва на територията на ЕС. Въпреки това в проекта на решението, също както в механизма на омбудсмана на Щита за личните данни, се предвижда субектът на данни, желаещ да внесе такава жалба, да я внесе до надзорен орган в държава — членка на ЕС, компетентен за надзора на националните служби за сигурност/или обработката на лични данни от страна на публични органи²³⁷. В тази връзка ЕКЗД припомня своите опасения, изразени в становището на РГ29, относно Щита за личните данни, например потенциалните затруднения за физическите лица при определянето на компетентния орган предвид разнообразието от механизми за надзор на националните служби за сигурност в държавите членки²³⁸. Като се има предвид участието на националните органи за защита на данните в прилагането на РЗЛД в отношенията между ЕС и САЩ и надзора върху нея е по-подходящо жалбите да се насочват чрез тях.

3.2.4.5 Решението на СКЗД

239. След приключване на разглеждането на молбата на жалбоподателя, СКЗД не бива да разкрива дали жалбоподателят е станал обект на дейностите на радиоелектронното разузнаване. Вместо това жалбоподателят се уведомява, че „при прегледа или не са установени никакви попадащи в обхвата нарушения, или че Съдът, извършващ съдебен контрол на защитата на данните, е издал

²³³ Clapper c/y Amnesty International USA, 568 U.S. 398 (2013) II. стр. 10.

²³⁴ Проект на решение, съображение 187 и сл.

²³⁵ Вж. още решение на Съда на ЕС по делото „Schrems II“, точки 191, 192.

²³⁶ Вж. Становище 01/2016 г. на РГ29, стр. 43.

²³⁷ Проект на решение, съображение 169.

²³⁸ Становище 01/2016 г. на РГ29, точки 48, 49.

решение, изискващо подходящо коригиране“²³⁹. Посоченият стандартен отговор служи за общоприетата законна цел за защита на чувствителната информация относно разузнавателните дейности на САЩ. ЕКЗД обаче изразява своята загриженост по отношение на това, че в Указ 14086 не са предвидени никакви изключения от стандартния отговор на СКЗД.

240. В решението по делото Kadi II Съдът на ЕС трябваше да разгледа конфликта на интереси между държавната тайна, от една страна, и справедливото и, доколкото е възможно, състезателно производство, от друга. Съдът на ЕС постанови, че когато при изключително важни съображения, свързани с националната сигурност, не се допуска оповестяването на данни или доказателства на съответното лице, задачата на съдилищата е да прилагат в хода на съдебния контрол техники, които съчетават легитимните съображения за сигурност относно естеството и източниците на информация и необходимостта да се гарантира в достатъчна степен спазването на процесуалните права на физическото лице, като например правото на изслушване и изискването за състезателен процес²⁴⁰. По-нататък, Съдът на ЕС уточнява, че при извършване на проверка на всички фактически обстоятелства или закони, представени от компетентния орган на Европейския съюз, съдилищата трябва да определят дали причините, посочените от този орган като основание да не се допуска това оповестяване, са основателни²⁴¹. Ако се окаже, че причините, на които се позовава компетентният орган на Европейския съюз, действително не допускат оповестяването на данни или доказателства на съответното физическо лице, все пак е необходимо да се постигне подходящ баланс между изискванията, свързани с правото на ефективна съдебна защита, и тези, произтичащи от националната сигурност²⁴². За постигането на такъв баланс, е легитимно да се обмислят възможности, като например оповестяване на резюме, в което се очертава съдържанието на данните или на въпросното доказателство²⁴³. Въпреки че с констатациите на съда не се налагат изисквания към издаденото решение от съда, като те по-скоро се отнасят до решението на компетентния орган и до провеждането на съдебното производство, с тях се дават указания относно начина за балансиране на посочените интереси във връзка с правото на ефективна правна защита. За допълнителни насоки може да се направи препратка и към решението по делото „Big Brother Watch“, по което ЕСПЧ, чрез позоваване на справедливостта на производството, и по-специално на принципа за състезателен процес, постанови, че решенията на съдебните или на другите независими органи следва да са мотивирани²⁴⁴.
241. ЕКЗД признава, че решенията на СКЗД действително са мотивирани. От СКЗД изрично се изисква да издаде писмено решение, в което да изложи своята обосновка, както и да даде подробности за всяко необходимо коригиращо действие²⁴⁵. Освен това ЕКЗД отбелязва, че физическото лице ще бъде уведомено, ако данните, отнасящи се до извършения от СКЗД преглед, са били разсекретени²⁴⁶. ЕКЗД също така признава предвидената в новия механизъм за правна защита роля на специалните адвокати, която включва застъпничество по отношение на интереса на

²³⁹ Указ 14086, член 3, буква d), подточка i), буква Н). В Указ 14086 посоченият отговор се предвижда и за служителя по защита на гражданските свободи.

²⁴⁰ Решение на Съда на ЕС по делото „Kadi II“, точка 125.

²⁴¹ Решение на Съда на ЕС по делото „Kadi II“, точка 126.

²⁴² Решение на Съда на ЕС по делото „Kadi II“, точка 128.

²⁴³ Решение на Съда на ЕС по делото „Kadi II“, точка 129.

²⁴⁴ Решение на ЕСПЧ по делото Big Brother Watch, точка 359.

²⁴⁵ Постановление на МП, § 201.9 (g).

²⁴⁶ Указ 14086, раздел 3, буква d), подточка v).

жалбоподателя по този въпрос²⁴⁷. Въпреки това с оглед на изложените последиците от съдебната практика на Съда на ЕС и ЕСПЧ и като се има предвид, че решението на СКЗД е окончателно и не може да се обжалва²⁴⁸, ЕКЗД се опасява като цяло относно прилагането на стандартния отговор на съда. ЕКЗД припомня, че НСНЛЖГС ще направи независим преглед на функционирането на новия механизъм за правна защита, като приканва Комисията по време на бъдещите прегледи на решението, в случай че то бъде прието, да обърне специално внимание на този въпрос, включително на всяка оценка от страна на НСНЛЖГС, свързана с този аспект.

4 ИЗПЪЛНЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ

242. По отношение на наблюдението и прегледа на проекта на решението ЕКЗД отбелязва, че съгласно съдебната практика на Съда на ЕС „предвид възможната промяна на гарантираната от трета страна степен на защита, след като приеме решението относно адекватното ниво на защита по [член 45 от ОРЗД] Комисията трябва периодично да проверява дали констатацията относно достатъчната степен на защита, гарантирана от съответната трета страна, все още е обоснована от фактическа и правна гледна точка. При всички положения извършването на такава проверка се налага при наличие на признаци, пораждащи съмнения в това отношение“²⁴⁹.
243. Освен това ЕКЗД отбелязва, че в писмото от МТ се предвижда, че МТ наред с други американски агенции, при необходимост ще провеждат периодични срещи с Комисията, заинтересованите ОЗД на ЕС и съответните представители на ЕКЗД²⁵⁰.
244. ЕКЗД счита, че защитата съгласно щатското право във връзка с достъпа на правоприлагащите органи, дерогацията за временно събиране на масиви от данни с оглед на целенасоченото събиране от страна на органите за национална сигурност на САЩ, прилагането на практика на нововъведените принципи на необходимост и пропорционалност, включително в контекста на програмата UPSTREAM, взаимодействието между Указ 14086 и различните правни инструменти на САЩ, които осигуряват възможност на разузнавателните агенции на САЩ да събират масиви от данни, които след това да обработват, прилаганите вътрешни политики и процедури, начините за разглеждане на гаранциите в контекста на надзора, ръководен от СНВР, и начинът на ефективно функциониране на механизма за правна защита, както и въпросът за последващото предаване, на автоматизирани решения, същественият и ефективен надзор, и прилагането на принципите на РЗЛД, както и ефективната правна защита ще заслужават специално внимание в хода на следващите периодични прегледи.
245. ЕКЗД отбелязва, че прегледът на констатацията за адекватно ниво на защита ще се извърши в срок до една година от датата на нотифицирането на държавите членки за решението относно адекватното ниво на защита и след това поне веднъж на всеки четири години²⁵¹. С оглед на по-нататъшното засилване на непрекъснатото наблюдение на решението относно адекватното ниво на защита, ЕКЗД призовава Комисията да извършва последващи прегледи поне веднъж на всеки три години.

²⁴⁷ Постановление на МП, § 201.8 (g).

²⁴⁸ Постановление на МП, § 201.9 (g).

²⁴⁹ Решение на Съда на ЕС по делото „Schrems I“, точка 76; Вж. също проекта на решението, член 3, параграф 4.

²⁵⁰ Проект на решение, приложение III.

²⁵¹ Проект на решение, член 3, параграф 4.

246. По отношение на практическото участие на ЕКЗД и неговите представители в подготовката и провеждането на бъдещите периодични прегледи, ЕКЗД потвърждава, че всяка съответна документация следва да се предостави на Комитета в писмен вид, включително кореспонденцията, достатъчно време преди прегледите. Както при прегледите, извършени в рамките на Щита за личните данни, ЕКЗД препоръчва не-по късно от три месеца преди провеждането на прегледа Комисията, администрацията на САЩ и ЕКЗД да установят и договорят условията, свързани с него.
247. Освен това ЕКЗД отбелязва и приветства факта, че в съображение 212 от проекта на решението се дават примери за изменения, подлагащи на риск нивото на защита, което може да оправдае започването на „неотложна процедура за отмяна“, насочена към измененията, които биха могли да настъпят във връзка с Указ 14086 и свързаното с него Постановление на МП.

За Европейския комитет по защита на данните

Председател

(Andrea Jelinek)